

KONKURS ROZSTRZYGNIĘTY

Laureaci dorocznych nagród i wyróżnień KRS
str. 9-11

Ariel Guarco, prezydent MZS: - skorzystamy z naszego święta aby zwiększyć znaczenie ruchu spółdzielczego. W oczekiwaniu na rok 2025, który zaproponowany został przez ONZ jako Międzynarodowy Rok Spółdzielczości, przyjmijmy apel ONZ do państw o wsparcie spółdzielczego modelu...
- str. 19

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
gościem spółdzielców
- str. 11-12

ISSN 1506-4395 TĘCZA POLSKA

coop MIESIĘCZNIK SPÓŁDZIELCZY nr 7 (304) lipiec 2024 cena: 10,80 zł

**Spółdzielcza uroczystość
w „Domu pod Orłami”**

- str 5-12

102. Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości MZS / 30. Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości ONZ

pod hasłem:

Spółdzielnie budują lepszą przyszłość dla wszystkich

Deklaracja Międzynarodowego Związku Spółdzielczego na Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości 2024

Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości to doskonała okazja aby podkreślić, że nasze przedsiębiorstwa budują lepszą przyszłość dla wszystkich ludzi. Spółdzielnie tworzą godną pracę, stoją na straży równości płci i wspierają innowacje, szczególnie przy zaangażowaniu nowych pokoleń. Dzięki wrodzonemu poczuciu odpowiedzialności społecznej spółdzielnie stawiają na pierwszym miejscu ludzi i środowisko, tworząc optymalne warunki dla producentów i konsumentów. Kształcą, dbają i zarządzają zasobami naturalnymi, ludzkimi i finansowymi każdej społeczności w dążeniu do wspólnego dobra.

Ten sposób organizowania relacji społeczno-gospodarczych ma 200 lat sprawdzonej historii i jest dziś najbardziej bezpośrednią drogą do zrównoważonej przyszłości w kwestiach społecznych, gospodarczych i środowiskowych. Z tych wszystkich powodów spółdzielczość jest także tożsama z pokojem.

W świecie ogarniętym niedopuszczalnymi konfliktami wojennymi, doświadczającym rosnących nierówności i zagrożonym zmianami klimatycznymi, musimy pogłębić paradygmat spółdzielczy, nie tylko wewnątrz naszych organizacji, ale także na zewnątrz, aby zwiększyć nasz wpływ w skali globalnej.

Międzynarodowy Związek Spółdzielczy znalazł się w czołówce kluczowych debat w ekosystemie organizacji międzynarodowej współpracy.

Wzmocnione relacje z wieloma z tych podmiotów oraz z Organizacją Narodów Zjednoczonych zaowocowały ogłoszeniem roku 2025 drugim Międzynarodowym Rokiem Spółdzielczości po udanej pierwszej edycji w 2012 roku. Rozpocznemy te obchody w New Delhi, w dniach od 25 do 30 listopada, podczas Światowej Konferencji Spółdzielczej i Zgromadzenia Ogólnego MZS. Dzięki wysiłkom wszystkich, którzy wierzą w swoje spółdzielnie i niestrudzenie w nich pracują, osiągamy coraz większe znaczenie na arenie międzynarodowej. Zakorzenieni w naszych społecznościach, odpowiadamy lokalnie na globalne wyzwania, zintegrowane przez MZS i artykułowane przez każdą z jego regionalnych i sektorowych organizacji. Żyjemy w historycznych czasach, które wymagają od nas dużej odpowiedzialności i zaangażowania. Mamy też narzędzia, by sprostać tym wyzwaniom.

Obchodzimy ten Dzień ze świadomością, że jesteśmy częścią wielkiej rodziny liczącej ponad miliard członków na całym świecie. Przeżyjmy ten dzień z radością, nadzieją i przekonaniem, że budujemy lepszą przyszłość dla wszystkich.

Wszystkiego najlepszego z okazji Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości!

W DOMU „POD ORŁAMI” str. 4 - 14

- Apel w sprawie wsparcia działalności społeczno-kulturalnej spółdzielni.
- Uroczyste spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości.
- Tegoroczni laureaci konkursów spółdzielczych.
- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi gościem spółdzielców.
- Dziękujemy za zabranie głosu... - reakcje spółdzielców na list otwarty do redaktora naczelnego portlu „Onet.pl”

COOP W KRAJU str. 15 - 18

Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości w regionach:

- Regionalny piknik w Łukowie,
- Święto na rzeszowskich Bulwarach,
- Uroczysta Gala w „Teatrze Komedia” w Warszawie,
- Gdański debiut spółdzielni mieszkaniowych - piknik spółdzielczy w Parku Oruńskim,
- Biała Podlaska - dwa pikniki „Spotem”.

COOP ZA GRANICĄ str. 19

- Polityka mieszkaniowa w UE.
- Wystąpienie Prezydenta MZS Ariela Guarco.

SPÓŁDZIELCZOŚĆ PRACY str. 20

Dzień Spółdzielczości - jak go świętować?

SKOK str. 21

Zmiany w zastrzeganiu numeru PESEL - co warto wiedzieć?

HISTORIA str. 22 - 23

dr Adam Piechowski: 100 lat temu. Spółdzielczy rok 1924. cz. II.

Warto przeczytać**Obchody Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości 2024**

miały miejsce w całym kraju. Centralną uroczystość z tej okazji zorganizowano w Domu pod Orłami (str. 6-11), odbyły się także doroczne pikniki w Rzeszowie (str. 16-17), w Białej Podlaskiej (str. 18) i Uroczysta Gala na Żoliborzu (str. 17). Niezmiernie cieszy, że na mapie spółdzielczych obchodów pojawiły się także nowe punkty. Spółdzielcze święto zorganizowano po raz pierwszy w Łukowie (str. 15) oraz w Gdańsku (str. 18) dzięki porozumieniu lokalnych spółdzielni.

Listy nadesłane do Krajowej Rady Spółdzielczej w reakcji na artykuł opublikowany przez „Onet.pl” oraz na list otwarty KRS do redaktora naczelnego portalu - str. 11-12

Paragraf Spółdzielczy:

Przemysław Kępka:
Walne Zgromadzenie w spółdzielni mieszkaniowej - str. I

Artur Puławski:
Podatek minimalny - interpretacja Dyrektora KIS - str. III

Roksana Kowalska:
Jednorazowe wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu, a gospodarka zasobami mieszkaniowymi - str. V

Michał Radziejewski:
Lustracja spółdzielni - Protokół lustracyjny - str. VII

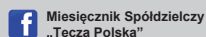
Wydawca:

KRAJOWA RADA SPÓŁDZIELCZA

ul. Jasna 1, 00-950 Warszawa
tel.: 22 596 43 00
www.krs.org.pl
e-mail: krs@krs.org.pl

Redakcja

tel./fax: 22 828 65 11
e-mail: teczka.polska@krs.com.pl

Prezes Zarządu

dr inż. Mieczysław Grodzki
tel.: 22 827 13 16, fax: 22 827 43 21

Członkowie Zarządu

Waldemar Broś, tel.: 22 372 03 72
Ryszard Jaśkowski, tel.: 22 440 82 02
Marek Kowalski, tel.: 43 821 51 44

TECZA POLSKA

COOP WIESIĘCZNIK SPÓŁDZIELCZY / lipiec 2024

Redaktor Naczelny:

Klementyna Zygarowska - Tomza

Autorzy artykułów:

dr Adam Piechowski,
Przemysław Kępka,
Roksana Kowalska,
Henryk Nicpoń
Artur Puławski,
Michał Radziejewski.

Prenumerata na dowolny okres u Wydawcy.
Materiałów niezamówionych nie zwracamy

Obradowało Zgromadzenie Ogólne KRS

Apel w sprawie wsparcia działalności społeczno-kulturalnej spółdzielni

W dniu 27 czerwca br. po raz drugi po VII Kongresie Spółdzielczości odbyły się obrady Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej. Zgromadzenie zatwierdziło skład Prezydium ZO KRS i regulamin pracy Komisji Rewizyjnej, poparło także apel do władz państwowych i samorządowych „TAK dla wspierania ze środków publicznych działalności społecznej, oświatowej i kulturalnej prowadzonej przez spółdzielnie mieszkaniowe”.

Zgromadzenie podsumowało także pierwszy kwartał 2024 r. przyjmując sprawozdanie z realizacji przychodów i kosztów do końca marca br. Prezes Zarządu KRS dr inż. Mieczysław Grodzki omówił sytuację finansową w kolejnych miesiącach - do końca maja br. - przedstawił także sprawozdanie z realizacji uchwał i decyzji Zgromadzenia. Ponieważ wybrano już wszystkich przewodniczących komisji problemowych Zgromadzenia Ogólnego KRS, można było oficjalnie zatwierdzić pełny skład Prezydium ZO KRS. Przedstawia się on następująco:

Przewodniczący:

Andrzej Pótrolniczak, Prezes Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej „Praga” w Warszawie

Zastępcy Przewodniczącego:

- **Tadeusz Badach** - Prezes Zarządu OSM Krasnystaw
- **Wiesława Chwieduk** - Prezes Zarządu „Społem” PSS „Mazur” w Łęczycy
- **Józef Gołębiewski** - Przewodniczący Rady Nadzorczej SKR Sokoły
- **Krzysztof Moczulski** - Prezes Zarządu Ogólnokrajowej Spółdzielni Turystycznej „Gromada”
- **Aneta Piękoś** - Prezes Zarządu Regionalnego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych w Tarnowie
- **Andrzej Przebierowski** - Prezes Zarządu Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej „Nadbużanka” w Kryłowie
- **Waldemar Witkowski** - Prezes Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej im. Hipolita Cegielskiego w Poznaniu

Sekretarz:

Maciej Palej - Zastępca Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego Ziemi Górskich „Karpatia”

Przewodniczący Komisji Problemowych ZO KRS:

- **Marcin Chabucki** - Prezes Zarządu GS „S.Ch.” Nowe, Przewodniczący Komisji Spółdzielczości Konsumentów.
- **Jan Grzesiek** - Prezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Jarocinie, Przewodniczący Komisji Finansów Spółdzielczych.
- **Joanna Koch-Kubas** - Prezes Zarządu Regionalnego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych w Katowicach, Przewodnicząca Komisji Lustracji

- **Władysław Kołodziej** Prezes Zarządu Regionalnego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Produkcji Rolnej w Rzeszowie, Przewodniczący Komisji Spółdzielczości Rolniczej
- **Cezary Miżejewski** - Prezes Zarządu Ogólnopolskiego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Socjalnych, Przewodniczący Komisji Spółdzielczej Ekonomii Społecznej
- **Agnieszka Serba-Chrzanowska** - Przewodnicząca Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej „Suchanino” w Gdańsku, Przewodnicząca Komisji Prawa i Legislacji
- **Edward Słupek** - Prezes Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej „Zodiak” w Rzeszowie, Przewodniczący Komisji Spółdzielczości Mieszkaniowej
- **Zbigniew Sokół** - Prezes Zarządu Fordońskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Bydgoszczy, Przewodniczący Komisji Samorządu Spółdzielczego i Promocji.

Zgromadzenie zdecydowało także o poparciu Uchwał nr 24/2024 z dnia 27 czerwca br. apelu przygotowanego przez uczestników ogólnopolskiej konferencji „Więcej niż mieszkać - działalność społeczna, oświatowa i kulturalna spół-

dzielni mieszkaniowych”. Jest to apel do władz państwowych i samorządowych w sprawie wsparcia ze środków publicznych działalności społeczno-kulturalnej prowadzonej przez spółdzielnie. Konferencja poświęcona tym zagadnieniom odbyła się 12 kwietnia br. w Poznaniu, a jej organizatorem była Spółdzielnia Mieszkaniowa „Osiedle Młodych” i Polskie Towarzystwo Mieszkaniowe.

Apel do władz państwowych i samorządowych:

„TAK dla wspierania ze środków publicznych działalności społecznej, oświatowej i kulturalnej prowadzonej przez spółdzielnie mieszkaniowe”

Działalność społeczna, oświatowa, kulturalna i sportowa prowadzona przez spółdzielnie mieszkaniowe stanowi bardzo istotny element życia mieszkańców miast i miasteczek, element często niedoceniany. Dla wielu osób, w tym dla seniorów i rodziców z małymi dziećmi, bogata oferta zajęć i wydarzeń przygotowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe stanowi jedyną możliwość podjęcia różnych form aktywności w pobliżu swojego miejsca zamieszkania.

Już w czasach tworzenia się spółdzielczości mieszkaniowej w Polsce, w latach dwudziestych XX wieku, w statutach pojawiały się zapisy dotyczące tych zagadnień, powstawały pierwsze domy kultury. Ogromną zaletą było niewątpliwie budowanie w ramach infrastruktury osiedli mieszkaniowych domów kultury czy klubów osiedlowych. Na przykładzie wielu spółdzielni możemy z satysfakcją odnotować, że duża część z nich działa z powodzeniem do chwili obecnej, niekiedy zastępując w tej materii jednostki samorządu terytorialnego.

Spółdzielcze instytucje kultury, edukacji i sportu to doskonale przygotowana kadra, realizująca jednocześnie swoje życiowe pasje, jak również szeroka oferta dla osób w każdym wieku - wszystko to sprawia, że domy kultury czy kluby osiedlowe znajdują na trwałe swoje miejsce w strukturach organizacyjnych spółdzielni mieszkaniowych i na mapach kulturalnych miast i miasteczek.

Niezwykle ważną funkcją spółdzielczych placówek prowadzących działalność społeczną, oświatową, kulturalną i sportową jest ich niewątpliwym wkład w budowanie relacji międzyludzkich w ramach społeczności lokalnej. Świadczy o tym duże zainteresowanie mieszkańców

i fakt, że do placówek trafiają kolejne pokolenia uczestników.

Tak ważną dla członków działalność, spółdzielnie finansują z własnych środków, które często nie są wystarczające i powodują konieczność zmniejszania zakresu tej działalności. Dlatego w imieniu członków spółdzielni mieszkaniowych apelujemy do władz państwowych i samorządowych o podjęcie działań w kierunku wsparcia ze środków publicznych działalności społecznej, oświatowej, kulturalnej i sportowej prowadzonej przez spółdzielnie mieszkaniowe a w szczególności wnioskujemy o:

- a) dofinansowanie spółdzielczych instytucji kultury ze środków publicznych, pochodzących zarówno z budżetu państwa, jak i jednostek samorządu terytorialnego poprzez dotacje:
- podmiotowe - na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych;
 - celowe - na finansowanie lub dofinansowanie wskazanych zadań i programów.
- b) możliwość startowania w konkursach i zdobywania dotacji na realizację zadań publicznych dotyczących działalności społecznej, oświatowej i kulturalnej. Chcemy być traktowani jak organiza-

cje społeczne, a nie jak przedsiębiorcy. Zgodnie bowiem z VII Międzynarodową Zasadą Spółdzielczą *spółdzielnie pracują na rzecz właściwego rozwoju społeczności lokalnych, w których działają (...)*.

W tym celu zwracamy się do władz państwowych i samorządowych o opracowanie „mapy drogowej” wspierania spółdzielni mieszkaniowych w ww. zakresie. Apel zostanie skierowany do jednostek samorządu terytorialnego w Polsce oraz władz państwowych z prośbą o udzielenie odpowiedzi w najkrótszym możliwym terminie, aby można było je przedstawić na najbliższych Walnych Zgromadzeniach Członków Spółdzielni. Jednocześnie wyrażamy gotowość współpracy w powyższym zakresie, zarówno z przedstawicielami władz państwowych, jak i samorządowych.

Poznań, 12 kwietnia 2024 r.

Zgromadzenie Ogólne podjęło także uchwałę o przyznaniu odznaki „Za Zasługi dla Spółdzielczości” Rejonowej Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskiej w Łukowie. □

W liście tym czytamy: *Jednym z ważnych celów działalności spółdzielczości polskiej jest wspieranie lokalnych inicjatyw w zakresie społecznego rozwoju tych środowiska, a w tym działalności oświatowej i kulturalnej. Wynika to m. in. wprost z zapisów statutowych podmiotów spółdzielczych, określających ich przedmiot działania. W czasach powszechnej komercjalizacji niemal każdego obszaru naszego życia pozagospodarczego, problem ten nabiera szczególnie znaczenia, a każda podejmowana tu inicjatywa jest szczególnie cenna. Mając to na uwa-*

Postulat wsparcia dla spółdzielczej kultury

Apel ZO KRS przekazany do resortów

15 lipca br. Krajowa Rada Spółdzielcza przekazała uchwałę wspierającą „Apel do władz państwowych i samorządowych: „TAK dla wspierania ze środków publicznych działalności społecznej...” szefom poszczególnych ministerstw oraz organizacji samorządu, wraz z listem wprowadzającym.

dze i doceniając inicjatywę Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle Młodych” w Poznaniu oraz Polskiego Towarzystwa Mieszkaniowego, Zgromadzenie Ogólne Krajowej Rady Spółdzielczej na swoim ostatnim posiedzeniu w dniu 27 czerwca br. wyraziło w formie uchwały apel do władz państwowych i samorządowych o wspieranie takich inicjatyw ze środków publicznych (treść w załączeniu).

Pomimo faktu, że uchwała odnosi się do pojedynczej inicjatywy i dotyczy w tym wypadku spółdzielczości mieszkaniowej, problem ten postrzegamy w szerszym kontekście. Na rzecz wspierania podobnych inicjatyw społecznych angażują się bowiem również inne branże spółdzielczości i dotyczy to szczególnie środowisk wiejskich i małomiasteczkowych. Stąd nasz apel kierujemy w formie odrębnych

wystąpień do właściwych Ministrów do spraw kultury, rozwoju wsi, rozwoju i technologii oraz związków samorządów terytorialnych.

Kierując ten apel do (...) dziękujemy za już podejmowane w tym zakresie inicjatywy i działania ze strony kierowanego przez Panią Resortu i prosimy o dalsze uwzględnienie w ich ramach lokalnych podmiotów spółdzielczych.

Powyższe pismo wraz z Apelem skierowane zostało do Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego **Hanny Wróblewskiej**, Ministra Rozwoju i Technologii **Krzysztofa Paszyka**, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi **Czesława Siekierskiego**, a także do Prezesa Związku Miast Polskich **Jacka Surtyka** i Przewodniczącego Związku Gmin Wiejskich RP, **Krzysztofa Iwaniuka**. □

Znaczkę klapową z logo międzynarodowej spółdzielczości

cena: 15,99 zł brutto szt.

zamówienia: tecza.polska@krs.com.pl

Uroczyste spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości

Potrzeba nam lepszych warunków do działania

Gośćmi spółdzielców byli m.in. Wiceminister Rolnictwa i Rozwoju Wsi **Stefan Krajewski**, senatorowie: **Jolanta Hibner**, **Krzysztof Kwiatkowski** i **Waldemar Witkowski**, przedstawiciel Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej **Jakub Szewczyk**, prezes Związku Zawodowego „Budowlani” **Zbigniew Janowski**, prezes Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa **Mariusz Dobrzeński** i inni. Pisemne życzenia wpłynęły od Marszałkini Senatu RP **Małgorzaty Kidawy-Błoniekiej**, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej **Katarzyny Nowakowskiej** i Ministra Nauki **Dariusza Wieczorka**.

Obecnych powitał Prezes Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej **dr inż. Mieczysław Grodzki** podkreślając, że Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości jest okazją, by przypomnieć podstawowe cele i wartości ruchu spółdzielczego. Powstał on dla zaspokojenia potrzeb członków spółdzielni, ale wiele oferuje także lokalnym środowiskom. Przypomniawszy o tym Międzynarodowy Związek Spółdzielczy ustanawiając hasło tegorocznych obchodów: „Spółdzielczość buduje lepszą przyszłość dla wszystkich”. Każda z branż spółdzielczych posiada atuty, które pozwalają zbudować lepszą przyszłość: spółdzielnie rolnicze są wsparciem ekonomicznym rolników, spółdzielnie energetyczne umożliwiają rozwój zielonej energii, spółdzielnie mieszkaniowe budują tańsze mieszkania, przyjazne miejsca pracy tworzą „Społem” i „Samopomoc Chłopska”, zaopatrując przy tym sklepy w atrakcyjne towary i świe-

Tegoroczna uroczystość z okazji Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości odbyła się 27 czerwca br. w dawnej sali bankowej na parterze „Domu pod Orłami” - niewątpliwie najbardziej spektakularnym i reprezentacyjnym pomieszczeniu naszego gmachu. Na spotkanie przybyli członkowie Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej, które nieco wcześniej zakończyło obrady w sali im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego, a także liczni goście - parlamentarzyści, przedstawiciele władz państwowych oraz zaprzyjaźnionych organizacji gospodarczych i samorządowych.

żą, zdrową żywność. Wsparcie lokalnych społeczności jest coraz silniejsze dzięki spółdzielniom ekonomii społecznej, a środki na finansowanie różnych inicjatyw i inwestycji zapewniają banki spółdzielcze. Jednak, aby spółdzielczość mogła w pełni wykorzystać swoje możliwości, polityka państwa nie powinna ograniczać się do obojętnej tolerancji. Należy stworzyć spółdzielniom stabilne miejsce w systemie społeczno-gospodarczym kraju. Prezes Zarządu KRS podkreślił, że spółdzielcy są gotowi włączyć się w prace zespołów parlamentarnych ds. spółdzielczości i zrobią wszystko, aby te zespoły tworzyły dobre prawo. Wyraził nadzieję, że 2025 rok - ustanowiony przez ONZ rokiem spółdzielczości - będzie dla rządzących zachętą do przeglądu i rewizji ustawodawstwa spółdzielczego.

Andrzej Pórolniczak, Przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego KRS podkreślił, że warunki, w jakich działają w Polsce spółdzielnie wciąż pozostawiają wiele do życzenia, np. spółdzielczość mieszkaniowa została całkowicie odsunięta od realizowania budownictwa społecznego. Krajowa Rada Spółdzielcza w tej kadencji będzie więc koncentrować się na zmianie tego stanu rzeczy i uświadomieniu rządzą-

cym, jak ważnym elementem gospodarki jest spółdzielczość. Jest ona istotną realizacją idei społecznej gospodarki rynkowej, która stanowi podstawę ustroju gospodarczego w naszym kraju.

Senator **Krzysztof Kwiatkowski** zapewnił ze senacki Zespół Parlamentarny ds. Spółdzielczości zajmie się przeglądem przepisów prawnych o istotnym dla spółdzielczości znaczeniu. - Musimy doprowadzić do sytuacji, że spółdzielczość będzie w Polsce dobrze traktowana, a politycy rozumieją jak ważną rolę odgrywa ruch spółdzielczy - stwierdził, deklarując na koniec - Macie moją pomoc i zaangażowanie.

Wiceminister Rolnictwa **Stefan Krajewski** przekazując pozdrowienia od kierownictwa resortu stwierdził, że ostatnie dziesięciolecie zmieniły radykalnie oblicze polskiego rolnictwa i przetwórstwa, a znaczny udział ma w tym spółdzielczość. Banki spółdzielcze udzieliły 80 proc. kredytów na inwestycje i rozwój gospodarstw. Wiceminister przyznał, że sam jest członkiem banku spółdzielczego

i czuje się dumy z tego, jak szybko ta branża dostosowała się do wymogów nowoczesnej bankowości i wdrożyła cyfryzację usług. Jak stwierdził, współpraca pomiędzy parlamentem, resortem rolnictwa, a spółdzielcami układa się na dobrze i dziś nie potrzeba na siłę reformować spółdzielczości, a tym bardziej narzucać jej rozwiązań prawnych wprowadzanych bez konsultacji ze środowiskiem spółdzielczym.

Senator **Waldemar Witkowski** przypomniał, że w przyszłym roku w Polsce będziemy świętować 100-lecie obchodów Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości.

Będzie to okazja do wyjścia z pozytywnym przesłaniem i przypomnienia świata, że spółdzielnie odgrywają bardzo ważną rolę w lokalnych gospodarkach, a nasze największe spółdzielnie mleczarskie znalazły się nawet w światowych rankingach gospodarczych.

Jakub Szewczyk z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej odczytał list wiceminister **Katarzyny Nowakowskiej**, która podkreśliła, że z fundamentu wartości spółdzielczych wyrasta dzisiejsza ekonomia społeczna, a jej rozwijanie jest jednym z ważnych zadań polityki społecznej.

Mariusz Dobrzeński i **Roman Lulis** - przedstawiciele organizacji samorządu zawodowego inżynierów budownictwa oraz **Zbigniew Janowski** prezes Związku Zawodowego „Budowlani” podkreślali swoje związki ze spółdzielczością. - Był taki czas, że wspólnie walczyliśmy o przetrwanie spółdzielczości mieszkaniowej - powiedział **Zbigniew Janowski** dodając, że spółdzielnia to coś więcej niż tylko wybudowany blok, to budowa więzi społecznych. **Mariusz Dobrzeński** przekazał statuetkę symbolicznego prześlą mostu, który łączy samorząd inżynierski z samorządem spółdzielczym.

Uroczystość była także okazją do uhonorowania zasłużonych działaczy spółdzielczych „Złotą Odznaką Spółdzielczość Polska”. Otrzymali ją:

- **Zofia Przędziak** - Prezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Łukowie,
- **Jerzy Jankowski** - Prezes Zarządu Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych RP w Warszawie,
- **Mieczysław Kurek** - Prezes Zarządu Spółdzielni Rzemieślniczej „Prymat” w Warszawie,
- **Janusz Paszkowski** - Prezes Zarządu Związku Lustracyjnego Spółdzielni w Warszawie,
- **Zygmunt Paśnik** - długoletni przewodniczący Rady Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych,
- **Edward Słupek** - Prezes Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej „Zodiak” w Rzeszowie,
- **Edmund Stachowiak** - Prezes Zarządu Spółdzielni Kótek Rolniczych im. Maksymiliana Jackowskiego w Gnieźnie,
- **Jan Sulowski** - Prezes Zarządu Krajowego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych,
- **Zygmunt Szulist** - Prezes Zarządu SKR w Kościerzynie.

Podczas uroczystości rozstrzygnięto także konkursy spółdzielcze (str. 8-9) Spotkaniu towarzyszyła wystawa poświęcona historii „Domu pod Orłami”, odbył się także poczęstunek, który przygotowała Ogólnokrajowa Spółdzielnia Turystyczna „Gromada”. (KZ)

Marszałek Senatu RP Małgorzata Kidawa-Błońska do uczestników uroczystości

Obchody Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości to wyjątkowe wydarzenie dla liczego grona polskich spółdzielców. Z tej okazji, pragnę złożyć Państwu wyrazy szacunku i serdecznie pozdrowić wszystkich uczestników tej ważnej uroczystości.

Korzenie ruchu spółdzielczego w Europie sięgają pierwszej połowy XIX wieku. Od początku był to ruch oddolny mający chronić interesy obywateli. Pomimo upływu lat i wielu zmian w funkcjonowaniu naszego państwa, nadal jest ważną formą aktywności społecznej i ekonomicznej. Bogata historia ruchu została napisana w oparciu o najważniejsze wartości, którymi bez wątpienia są dobro wspólne, samopomoc oraz tak istotna międzyludzka solidarność. System wartości charakterystyczny dla spółdzielczości opiera się na założeniu, że rolą spółdzielczości jest budowanie lepszej przyszłości dla wszystkich.

W tym wyjątkowym czasie, pragnę podziękować Państwu za budowanie i umacnianie spółdzielczości w Polsce, a także wspieranie parlamentarzystów radą i wiedzą dotyczącą rozwiązań służących spółdzielcom. Życzę Państwu udanych obchodów, które przyniosą nową energię do podejmowania kolejnych wyzwań.

Z parawan
Kidawa-Błońska

Minister Nauki Dariusz Wieczorek do władz Krajowej Rady Spółdzielczej

Proszę przyjąć moje serdeczne gratulacje z okazji Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości.

Jest to dogodną okazją do podsumowania dotychczasowej działalności Krajowej Rady Spółdzielczej, prezentacji osiągnięć, jakie stały się jej udziałem, a także do kreślenia planów na przyszłość. Trudno dziś przecenić działalność Krajowej Rady Spółdzielczej, która od bez mała trzydziestu lat tworzy warunki rozwoju i integruje organizacje spółdzielcze, a także upowszechnia ideę spółdzielczego gospodarowania. Doceniam inicjowane przez Radę przedsięwzięcia - zwłaszcza te związane z działalnością naukowo-badawczą, szkoleniową i informacyjną. Państwa zaangażowanie na rzecz rozwoju ruchu spółdzielczego w Polsce zasługuje na najwyższe słowa uznania.

Jestem przekonany, że tegoroczne obchody Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości w znaczący sposób przyczynią się do promowania spółdzielczych ideałów i jednocześnie staną się inspiracją do podejmowania nowych wyzwań.

Gratuluje cennej inicjatywy, życzę kolejnych sukcesów oraz wszelkiej pomyślności.

D. Wieczorek

Uroczyste spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości

Tegoroczni laureaci konkursów spółdzielczych

Jak co roku w Konkursie Krajowej Rady Spółdzielczej przyznane zostały honorowe tytuły „Lider Spółdzielczości Polskiej”, „Menedżer-Spółdzielca”, „Prymus” - za wkład w rozwój ruchu spółdzielczego, jego wspieranie i popularyzację, a także za wieloletnią pracę i osiągnięcia w kierowaniu spółdzielnią. Za działalność społeczno-kulturalną przyznano „Złote Laury Spółdzielczości”, natomiast przedstawiciele samorządów terytorialnych, którzy na co dzień współpracują ze spółdzielniami otrzymali honorowe tytuły „Samorządowiec-Spółdzielca”.

Lider Spółdzielczości Polskiej

Najwyższe honorowe wyróżnienie spółdzielcze, ustanowione Uchwałą Zarządu KRS nr 23/2000 z 25 lutego 2000 r. Przyznawany jest za wybitne zasługi na płaszczyźnie popularyzowania idei i wartości spółdzielczych, za wieloletnią pracę na rzecz rozwoju spółdzielczości. Tytuł ten otrzymało już m.in. kilku prezydentów Międzynarodowego Związku Spółdzielczego (m.in. Lars Hillbom, Ivano Barberini, Pauline Green), parlamentarzysty (m.in. poseł Romuald Ajchler) oraz szczególnie zasłużeni spółdzielcy, którzy wcześniej byli już laureatami wyróżnień „Prymus” i „Menedżer-Spółdzielca” lub jednego z nich.

Liderzy Spółdzielczości Polskiej 2024

■ Jan Grabowiecki - Prezes Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej ROW w Wodzisławiu Śląskim

Ze Spółdzielnią związany jest od 1991 roku. Z powodzeniem przeprowadził w niej zmiany organizacyjne, które umocniły pozycję SM, poprawiły standardy zamieszkiwania i estetykę osiedli. Udało mu się pozyskać m.in. środki finansowe m.in. z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także z „Ekofunduszu”. Dzięki nim dokonano modernizacji znacznie zmniejszając zużycie energii. Był także wieloletnim Przewodniczącym Rady Miasta Wodzisław Śląski.

Centralna uroczystość z okazji Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości jak co roku jest okazją do rozstrzygnięcia konkursów spółdzielczych. Kapituła Nagród, której przewodnictwo powierzono w tej kadencji Krajowej Rady Spółdzielczej Krzysztofowi Moczulskiemu, Prezesowi Zarządu OST „Gromada”, zebrała się w dniu 13 czerwca br. aby rozpatrzyć wnioski, które od połowy marca br. wpływały do Biura Zarządu KRS.

■ Zdzisława Knapieńska - Zastępca Prezesa Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlani” w Bydgoszczy

W Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlani” pracuje już ponad 40 lat. Przez 17 lat była Główną Księgową, a od 2010 roku jest wiceprezesem Zarządu. Dobra ekonomiczna sytuacja Spółdzielni to w znacznej mierze jej zasługa. Była inicjatorką wielu rozwiązań organizacyjnych, które obniżyły koszty funkcjonowania, a jednocześnie podniosły i usprawniły jakość pracy. W 2023 r. zainicjowała i wdrożyła w Spółdzielni „Kodeks Etyki”.

■ Zbigniew Sokół - Prezes Zarządu Fordońskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Bydgoszczy

Kieruje Spółdzielnią od ponad 30 lat. Jest cenionym specjalistą, członkiem Zgromadzenia Ogólnego KRS, wiceprzewodniczącym Rady Nadzorczej Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych RP i Prezesem Zarządu Regionalnego Związku Rewizyjnego SM w Bydgoszczy. Pracował także w Komitecie Monitorującym Regionalny Plan Operacyjny woj. kujawsko - pomorskiego oraz w Radzie Nadzorczej Pomorskiej Agencji Poszanowania Energii. Jego wieloletnia działalność jest doceniana przez liczne instytucje. Aktywnie promuje idee i wartości spółdzielcze. Jest inicjatorem Forum jego Spółdzielczego, aktywnie bierze udział w kreowaniu pozytywnego wizerunku spółdzielczości pod hasłem „Spółdzielnia mieszkaniowa to najlepsza wspólnota”. Przykłada szereg starań do budowania korzystnych rozwiązań prawnych dla sektora współpracując z posłami i senatorami wszystkich opcji politycznych, którym są bliskie idee i wartości spółdzielcze.

Menedżer-Spółdzielca

Wyróżnienie ustanowione uchwałą Zarządu KRS nr 549/99 z 15 maja 1999 r., przyznawane corocznie spółdzielcom pełniącym kierownicze stanowiska za sprawne zarządzanie, osiągnięcia gospodarcze, innowacyjność oraz promowanie i kształtowanie pozytywnego wizerunku ruchu spółdzielczego. Laureaci nagradzani są m.in. za:

- wprowadzanie i stosowanie nowoczesnych form produkcji, zarządzania i marketingu;
- stabilny rozwój spółdzielni i osiąganie dobrych wyników ekonomicznych;
- solidne wywiązywanie się ze zobowiązań wobec kontrahentów;
- dbałość o podnoszenie wiedzy i umiejętności pracowników;
- inwestowanie w rozwój spółdzielni i tworzenie nowych miejsc pracy;
- troskę o poprawę warunków pracy.

Menedżerowie-Spółdzielcy 2024

■ Aleksandra Burczyńska - Kierownik ds. organizacji, kadrowo-samorządowych i funduszy zewnętrznych Spółdzielni Mieszkaniowej ROW w Wodzisławiu Śląskim

Innowacyjna, o wyjątkowych umiejętnościach budowania zespołu i przewodzenia mu, pozyskała dla Spółdzielni znaczne środki, które pozwoliły na wdrożenie nowoczesnych, energooszczędnych technologii i systemu inteligentnego zarządzania energią.

■ prof. Elżbieta Dynia - Kierownik Zakładu Prawa Międzynarodowego i Prawa Europejskiego Wydziału Prawa i Administracji na Uniwersytecie Rzeszowskim

W swojej pracy naukowej i dydaktycznej stara się popularyzować spół-

dzielczość - również w oparciu o własne doświadczenia działalności w Radzie Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej „Zodiak” w Rzeszowie. Jest współorganizatorką studiów podyplomowych „Spółdzielczość mieszkaniowa - aspekty ekonomiczno-organizacyjne oraz prawne”, których już piąta edycja organizowana jest na Uniwersytecie Rzeszowskim.

■ **Hieronim Kobus - Prezes Zarządu „SPOŁEM” Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Garwolinie**

Kieruje od 1993 r. spółdzielnią spożywców o ponad 110-letniej tradycji, która - dzięki sprawnemu zarządzaniu - jest ważnym podmiotem gospodarczym w regionie. Prowadzi 8 sklepów (4 spożywcze i 4 przemysłowe), bar „Smakosz, piekarnię, a w 2017 r. uruchomiła zakład produkcji pasztetu „Smakosz”. Jest wiarygodnym i stabilnym pracodawcą, tworzącym dobre warunki zatrudnienia. Aktywnie włącza się także we wspólne przedsięwzięcia promujące spółdzielczość, m.in. program lojalnościowy „Społem”, programy rozwojowe oraz sponsoring sportowy.

■ **Roman Lulis - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej Robotniczej Spółdzielni Mieszkaniowej „Praga” w Warszawie**

Działalność w Spółdzielni łączy z pracą na rzecz samorządu zawodowego inżynierów budownictwa - jest przewodniczącym Mazowieckiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

Samorządowiec-Spółdzielca

Honorowy tytuł nadawany przedstawicielom samorządów lokalnych i urzędów państwowych, którzy z przychylnością i zrozumieniem patrzą na działalność spółdzielni na swoich terenach. Organizowany przez KRS od 2004 r. pod Patronatem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Honorowy Patronat:

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

DWY DZIEŃ SPÓŁD

Od lewej: Senator Krzysztof Kwiatkowski, Janusz Kwiecień, Józef Wawrzyn i Mateusz Maciejczyk

Samorządowcy-Spółdzielcy 2024

- **Piotr Chaber** - Wójt Gminy Serokomla
- **Wojciech Czerniec** - Wójt Gminy Krzywda
- **Marek Czub** - Wójt Gminy Stoczek Łukowski
- **Tomasz Futera** - Burmistrz Miasta Kock
- **Krzysztof Kazana** - Wójt Gminy Stanin
- **Mieczysław Kieca** - Prezydent Wodzisławia Śląskiego
- **Janusz Kwiecień** - Prezes Zarządu Międzybranżowego Związku Rewizyjnego Spółdzielczości w Dobryszycach, długoletni Przewodniczący Rady Gminy Dobryszycy.
- **Mateusz Maciejczyk** - członek Rady Miasta Rzeszów
- **Mariusz Osiak** - Wójt Gminy Łuków
- **Piotr Płudowski** - Burmistrz Miasta Łuków
- **Karol Ponikowski** - Wójt Gminy Adamów
- **Marcin Sentkiewicz** - Burmistrz Miasta Stoczek Łukowski
- **Kinga Szerszeń** - Wójt Gminy Wola Mysłowska
- **Józef Wawrzyn** - Prezes Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej w Goddapi.

Prymus

Honorowe wyróżnienie przyznawane spółdzielcom bez względu na zajmowaną przez nich funkcję. Pod uwagę brane jest m.in.:

- osiąganie wymiernych sukcesów na swoim stanowisku pracy i solidne wywiązywanie się z obowiązków;
- systematyczne podnoszenie wiedzy, doskonalenie umiejętności zawodowych;
- przestrzeganie zasad spółdzielczej solidarności i kultury pracy;
- życzliwy stosunek do kolegów (klientów, interesantów).

czym, dwie piekarnie oraz młyn, zajmuje się także sprzedażą pasz i węgla. Zarząd przywiązuje wielką wagę do wizerunku Spółdzielni, z czym wiąże się też wysoki poziom obsługi klientów.

■ **Wiesław Gołata - Członek Rady Nadzorczej oraz Rady Osiedla Tatrzańskiego Fordońskiej SM w Bydgoszczy**

Jest długolenim członkiem organów statutowych SM, wspierającym działania na rzecz spółdzielczości. Współuczestniczył w organizacji Forów Spółdzielczych, śledził inicjatywy ustawodawcze i brał udział w zbieraniu podpisów pod petycjami w sprawie niewprowadzania niekorzystnych dla spółdzielni mieszkaniowych przepisów prawa. Jest współzałożycielem i aktywnym członkiem Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowych.

■ **Marcin Chabucki - Prezes Zarządu Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Nowem**

Ze Spółdzielnią związany jest już niemal 20 lat, a od 2018 r. pełni funkcję Prezesa Zarządu. GS Nowe, działająca w regionie Borów Tucholskich, jest ważnym pracodawcą. Zatrudnia 175 osób, prowadzi 31 sklepów spożywc-

■ **Ireneusz Kropidłowski - Prezes Zarządu Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Bogatyni**

Kierownictwo w Spółdzielni objął w 2017 r. i przez ten czas dał się poznać jako sprawny menadżer, doceniany w regionie, o czym świadczą m.in. tytuł „Osobowość Roku” powiatu zgorzeleckiego w kat. Biznes za lata 2020 i 2022. Jest absolwentem XVIII edycji programu Liderzy Polsko Amerykańskiej Fundacji Wolności i członkiem zarządu Związku Pracodawców Powiatu Zgorzeleckiego. Dla swojej spółdzielni stworzył markę „Geesik”, zainicjował także rozmaite działania prospołeczne, m.in. jadłodzielnię w Bogatyni i akcję pomocową „zawieszony chlebek”.

■ **Robert Michałkiewicz - Prezes Zarządu „SPOŁEM” Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Dobrym Mieście**

Od 15 lat kieruje Spółdzielnią znacznie powiększając jej majątek, a tym samym pozycję gospodarczą. W 2026 r. „Społem” połączyło się ze spółdzielnią w Ornećcu, a 2028 r. dołączyła do nich Gminna Spółdzielnia „S.Ch.” w Świątkach. Obecnie Spółdzielnia posiada 21 sklepów spożywczych i 3 przemysłowe, trzy nowe sklepy o powierzchni 200 m². każdy zostały wybudowane pod jego kierownictwem. Spółdzielnia jest stabilnym pracodawcą i partnerem handlowym, włącza się także w inicjatywy ogólnopolskie spółdzielczości spożywców.

■ **Krzysztof Sikora - Członek Rady Nadzorczej oraz Rady Osiedla Tatrzańskiego Fordońskiej SM w Bydgoszczy**

Jest długolenim członkiem organów statutowych SM, wspierającym działania prospołdzielcze. Wspierał Zarząd m.in. w walce o wprowadzenie ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, był współzałożycielem

Stowarzyszenia Odsektowiczów „Gospodarność” o. w Bydgoszczy. Działa na rzecz poprawy warunków życia i bezpieczeństwa mieszkańców.

Złoty Laur Spółdzielczości

Ustanowione Uchwałą ZO KRS nr 11/2010 z dnia 1 lipca 2010 r. wyróżnienie przyznawane jest za działalność społeczno-kulturalną, finansowe wspieranie kultury i jej twórców, organizacji społecznych oraz klubów sportowych będących zarówno jednostkami spółdzielni, jak i działających w lokalnym środowisku. Wyróżnienie to mogą uzyskać zarówno spółdzielnie, jak i osoby fizyczne.

■ **Fordońska Spółdzielnia Mieszkaniowa**

Spółdzielnia prowadzi działalność kulturalną w klubie osiedlowym „Heros”, który oferuje mieszkańcom Fordonu stałe zajęcia oraz okazjonalnie organizowane imprezy, koncerty, wystawy i festyny. Wiele z nich ma zasięg regionalny. Współpracuje także z licznymi partnerami organizując takie wydarzenia jak „Europodwórka” czy konkurs „Bydgoszcz w kwiatach i zieleni”. Co roku przeznaczona ponad 10 tys. zł na dofinansowanie zajęć edukacyjnych w lokalnych fundacjach, wsparcie klubu sportowego „Wisielka” i na przeróżne inicjatywy społeczne.

Złoty Laur Spółdzielczości odbiera Ryszard Mikołajczyk Prezes Zarządu Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowej „Torwar” w Warszawie

■ **Spółdzielnia Budowlano-Mieszkaniowa „Torwar” w Warszawie**

Spółdzielnia prowadzi dwa kluby osiedlowe „Panorama” oraz „Klub Wzajemnej Pomocy Aktywni Seniorzy”. Organizowane są prelekcje, spotkania tematyczne i integracyjne, m.in. dla starszych i samotnych mieszkańców. Działa zespół śpiewaczy „Dojrzałe skowronki”, odbywają się bezpłatne zajęcia ruchowe oraz edukacyjne. Organizowane są także wycieczki autokarowe, z których korzysta wielu mieszkańców Powiśla.

Konkurs na pracę naukową poświęconą spółdzielczości

Podczas uroczystości ogłoszono także wyniki dorocznego Konkursu na najlepszą pracę badawczą z zakresu spółdzielczości. Od połowy marca Spółdzielczy Instytut Badawczy KRS przyjmował prace, które oceniała Kapituła

pod kierownictwem prof. Uniwersytetu Rzeszowskiego **dra hab. Antoniego Magdonia**. Przewodniczący Kapituły z uznaniem wyraził się o nadesłanych badaniach podkreślając, że ich wyniki powinny znaleźć praktyczne zainteresowanie. Przypomnił także o ofercie studiów podyplomowych dla spółdzielców, które organizowane są na Uniwersytecie Rzeszowskim, a są to studia z zakresu zarządzania spółdzielniami mieszkaniowymi oraz studia dotyczące lustracji spółdzielczej.

Nagroda I Stopnia w kategorii prac badawczych

dr hab. Aneta Suchoń, prof. UAM i **mgr Tomasz Marzec** (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Energy Cooperatives in Selected Countries of the World. Legal and Economic Aspects* (Spółdzielnie Energetyczne w wybranych

Krajach Świata aspekty prawne i ekonomiczne) Wydawnictwo Naukowe UAM

Nagrody I Stopnia w kategorii prac doktorskich i habilitacyjnych

■ **dr Paulina Luiza Wiza-Augustyniak** „Sektor mleczarski w województwie wielkopolskim - analiza konkurencyjności na tle kraju” (praca doktorska obroniona na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu)

■ **dr Maciej Szulc** „Typologia rad nadzorczych w spółdzielniach mieszkaniowych w Polsce” (praca doktorska obroniona w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie)

Nagroda I Stopnia w kategorii prac magisterskich, licencjackich, inżynierskich i dyplomowych

Kamila Matuszek „Zróżnicowanie rentowności banków komercyjnych i spółdzielczych w Polsce w warunkach niestabilności makroekonomicznej” (praca licencjacka obroniona na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie)

Dyplomy Uznania

■ **dr Maria Zuba-Ciszewska** (KUL), **dr hab. Zofia Chyra-Rolicz** (Uniwersytet w Siedlcach), **dr hab. Mariola Kwasek** (Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Państwowy Instytut Badawczy) - monografia „Spółdzielczość spóżywców w Polsce. Chlubna przeszłość versus turbulentna terażniejszość”. Wyd. Towarzystwo Naukowe KUL.

■ **dr Michał Sobczak** - artykuł naukowy „Spółdzielnie mieszkaniowe na rynku nieruchomości w Polsce w XXI w. Bariery i szanse rozwoju” opublikowany w miesięczniku Biura Analiz Sejmowych. □

Posiedzenie Komisji Spółdzielczości Rolniczej Zgromadzenia Ogólnego KRS

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi gościem spółdzielców

Podczas spotkania członkowie Komisji mieli okazję z pierwszej ręki usłyszeć bieżące informacje na temat sytuacji w rolnictwie oraz działań podejmowanych przez Ministerstwo w celu poprawy sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych. Omawiano także problemy spółdzielczości rolniczej.

Minister Rolnictwa **Czesław Siekierski** zaznaczył, że początkiem kłopotów było zerwanie łańcuchów dostaw w związku z pandemią Covid-19. Następnie pojawiła się destabilizacja rynków surowców rolnych i żywności w wyniku wojny w Ukrainie, na co jednocześnie nałożyły się wymagania Zielonego Ładu. To spowodowało znaczne pogorszenie sytuacji ekonomicznej gospodarstw oraz rozmaitych podmiotów działających w obszarze rolnictwa - w tym spółdzielni zajmujących się skupem i przetwórstwem. Jak stwierdził, obecnie duże gospodarstwa odchodzą od wymagającej produkcji zwierzęcej i przestawiają się na produkcję roślinną.

Minister zwrócił uwagę na wysiłki podejmowane w celu wspierania produkcji zwierzęcej i roślinnej oraz instrumenty wsparcia podmiotów działających w rolnictwie. Są to m.in. dopłaty do sprzedanego zboża (które utrzymano także w bieżącym roku) i wsparcie z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Przy projektowaniu tych instru-

W dniu 26 czerwca br. odbyło się posiedzenie Komisji Spółdzielczości Rolniczej ZO KRS. Gościem spółdzielców był Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, **Czesław Siekierski**.

mentów brana jest pod uwagę szeroko rozumiana sytuacja na rynku.

Wspominając o wyzwaniach związanych z planowaną w przyszłości akcesją Ukrainy do Unii Europejskiej minister podkreślił, że zasady, na których Ukraina zostanie przyjęta nie mogą zaburzyć konkurencyjności europejskiego rolnictwa. Wskazał, że należy wprowadzić okresy przejściowe i ograniczenia, które skierują ukraińskie produkty tam, gdzie są one najbardziej potrzebne.

Minister odniósł się również do objęcia przez Polskę w styczniu 2025 r. prezydencji w Radzie UE. Wskazał, że będzie to okazja do zaprezentowania naszego spojrzenia na Wspólną Politykę Rolną. Doświadczenie, obserwacje i analizy zgłaszane przez partnerów spo-

łecznych pozwolą na sformułowanie wniosków i propozycji na przyszłość. Zwrócił się z prośbą o zgłaszanie potrzebnych rozwiązań w tym zakresie.

Spółdzielcy dzieląc się z ministrem swoimi spostrzeżeniami zaprezentowali aktualne wyzwania szczególnie istotne z ich punktu widzenia. Omówiono wnioski i rozwiązania oraz pomysły na poprawę warunków rozwoju spółdzielczości. Wszystkie te propozycje zostały dwa dni później (w dniu 28 czerwca br.) przekazane do Resortu Rolnictwa w formie pisma wyszczególniającego postulaty dla poszczególnych branż. Oto one:

W zakresie spółdzielczości mleczarskiej

1. Umożliwienie spółdzielniom mleczarskim sprzedaży produktów zgodnie z rachunkiem ekonomicznym, uwzględniającym koszty produkcji. Koszty podniesienia podatku VAT na produkty mle-

czarskie do 5 proc. zostały przez sieci handlowe przerzucone na dostawców. W związku z tym wiele spółdzielni mleczarskich znalazło się w bardzo trudnej sytuacji finansowej.

2. Zmiana art. 17d Ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2022 r., poz. 1233) zobecznego jego brzmienia:

Czynem nieuczciwej konkurencji jest wprowadzanie do obrotu przez sieci sklepów dyskontowych towarów w ilości przewyższającej 20% wartości obrotów z markami stanowiącymi własność właściciela sieci lub podmiotów zależnych

na:

Czynem nieuczciwej konkurencji jest wprowadzanie do obrotu w roku kalendarzowym lub obrachunkowym przez sieci sklepów dyskontowych towarów z markami stanowiącymi własność właściciela sieci lub podmiotów zależnych w ilości przewyższającej 20% ogólnej ilości takich towarów wprowadzonych do obrotu w poprzednim roku kalendarzowym lub obrachunkowym jak również wprowadzanie do obrotu w kwartale kalendarzowym przez sieci sklepów dyskontowych towarów z markami stanowiącymi własność właściciela sieci lub podmiotów zależnych w ilości przewyższającej 20% ogólnej ilości takich towarów wprowadzonych do obrotu w poprzednim kwartale kalendarzowym. Sieci sklepów dyskontowych zobowiązane są do 30 dnia po zakończeniu każdego kwartału kalendarzowego składać do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów informację o ilościach towarów wprowadzanych do obrotu ogólnie i z markami stanowiącymi własność właściciela sieci lub podmiotów zależnych (w podziale na poszczególne grupy asortymentowe). Wzór informacji, podział na grupy asortymentowe towarów objętych informacją oraz dokładny sposób składania informacji określi w rozporządzeniu Rada Ministrów, mając na uwadze zapewnienie przestrzegania powyższego zakazu.

3. Zawieszenie wpłacania składki na Fundusz Ochrony Rolnictwa dla podmiotów które płacą ponad 1 mln zł składki rocznie na FOR np. Spółdzielnia Mleczarska „Mlekovita” lub ograniczenie składki na FOR do kwoty 1 mln zł rocznie na jeden podmiot.

W zakresie rolniczych spółdzielni produkcyjnych

1. W ustawie o kształtowaniu ustroju rolnego uznanie rolników zrzeszonych

w spółdzielniach, którzy są ich współwłaścicielami, jako rolników indywidualnych, współdziałających w grupie (wielorodzinne gospodarstwa rolne).

2. Członkowie spółdzielni rolnych powinni móc dzierżawić lub kupować ziemię od KOWR wg. zasady z dopłat obszarowych, czyli przeliczniku ilorazu ziemi dzielonej przez ilość członków.
3. W programach Planu Strategicznego WPR członków spółdzielni należy traktować jak grupę rolników ubiegających się wspólnie o wsparcie, a nie jako jeden podmiot prawny.
4. Poparcie ministerstwa dla uzyskania przez polską spółdzielczość członkostwa w COGECA. Obecnie w Głównym Komitecie Spółdzielczości Rolniczej UE nie ma żadnej organizacji spółdzielczej.
5. Transakcje pomiędzy członkami spółdzielni a spółdzielnią, niezależnie w którą stronę, powinny być wyłączone spod rygoru ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego.
6. Zlikwidowanie podwójnego opodatkowania dochodu w spółdzielniach - CIT i PIT od członka spółdzielni.
7. Uwzględnienie również w uldze podatkowej młodych ludzi do 26 roku życia - dochody członków spółdzielni produkcji rolnej (tu nie ma umów o pracę a jest podatek).

Spółdzielcy przedstawili także propozycję zmiany art. 5 Ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego:

*W art. 5 nadaje się następującą treść:
Art. 5.*

1. Za gospodarstwo rodzinne uważa się gospodarstwo rolne:

- 1) prowadzone przez rolnika indywidualnego lub osoby fizyczne w ramach rolniczej spółdzielni produkcyjnej oraz*
 - 2) w którym łączna powierzchnia użytków rolnych jest nie większa niż 300 ha, a w przypadku gospodarstwa rolnego prowadzonego przez osoby fizyczne w ramach rolniczej spółdzielni produkcyjnej nie większa niż 300 ha w przeliczeniu na jednego członka.*
- 2. Przy ustalaniu powierzchni użytków rolnych rolników indywidualnych, o której mowa w ust. 1 pkt 2, będących przedmiotem współwłasności uwzględnia się powierzchnię nieruchomości rolnych odpowiadających udziałowi we współwłasności takich nieruchomości, a w przypadku współwłasności łącznej uwzględnia się łączną powierzchnię nieruchomości rolnych stanowiących przedmiot współwłasności.*

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do ustalania powierzchni użytków rolnych będących przedmiotem współposiadania samoistnego oraz współposiadania na podstawie użytkowania wieczystego lub na podstawie umowy dzierżawy.

4. Przy ustalaniu powierzchni użytków rolnych gospodarstwa rolnego prowadzonego przez osoby fizyczne w ramach rolniczej spółdzielni produkcyjnej stosuje się iloraz ogólnej powierzchni nieruchomości rolnych stanowiących własność spółdzielni do liczby członków spółdzielni zgodnie ze stanem ujawnionym w rejestrze członków prowadzonym zgodnie z art. 30 ustawy Prawo spółdzielcze na dzień złożenia wniosku.

Kolejne propozycje dotyczyły zmian w Ustawie o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa:

1. W art. 28a ust. 2 dodaje się pkt 3 o treści: *w przypadku rolniczych spółdzielni produkcyjnych bierze się pod uwagę iloraz powierzchni nieruchomości rolnych stanowiących własność spółdzielni do liczby członków spółdzielni zgodnie ze stanem ujawnionym w rejestrze członków prowadzonym zgodnie z art. 30 ustawy Prawo spółdzielcze na dzień złożenia wniosku*
2. W art. 29 ust. 3b dodaje się pkt 8 o treści: *rolnicze spółdzielnie produkcyjne nie będące w likwidacji, których łączna powierzchnia nieruchomości rolnych stanowiących własność spółdzielni jest nie większa niż 300 ha w przeliczeniu na 1 członka spółdzielni.*

W zakresie uznanych organizacji producentów oraz spółdzielni rolniczych różnych branż:

1. Uproszczenie wymogów krajowych i upowszechnienie uzyskiwania statusu uznanych OP.
2. Wdrożenie wsparcia sektorowego corocznie do wysokości 6 proc. wartości produkcji sprzedanej na rynku mleka i przetworów mlecznych, zbóż, nasion roślin oleistych, wieprzowiny, wołowy i cielęciny, drobiu.
3. Objęcie spółdzielni rolniczych odszkodowaniami wypłacanymi w ramach Funduszu Ochrony Rolnictwa.
4. Rozwój spółdzielni usługowych dla rolnictwa - wspólne użytkowanie maszyn i urządzeń rolniczych przez rolników, prowadzenie serwisów naprawczych celem ograniczenia kosztów prowadzenia produkcji rolnej oraz usług serwisowych sprzętu rolniczego. □

Reakcje spółdzielców na treść listu otwartego KRS do redaktora naczelnego Onetu

Radzyń Podlaski, 21 czerwca br.

Nawiązując do listu otwartego, pozwalam sobie stwierdzić, że jego wystosowanie jest bardzo zasadne, ale obawiam się, że red. Węglarczyk raczej go nie opublikuje.

Odnosząc się krótko do artykułu „Myślę, że nie ma prezesa, który nie bierze w łapę” zauważam, że jako Spółdzielnia mająca niewiele ponad 2 tys. członków oddaliśmy do użytku budynki mieszkalne:

- w 2016 r. - 24 lokale w cenie 2848,70 zł/m²,
- w 2018 r. - 45 lokali w cenie 2959,04 zł/m²,
- w 2022 r. - 78 lokali w cenie 386539 zł/m² (budowa w okresie pandemii, inflacji i wojny).

Deweloperzy w takich cenach mieszkań nie sprzedają.

Fundusz remontowy mamy ustalony w wysokości 2 zł/m² miesięcznie i pomimo ogłaszania przetargów wiele z nich nie znajduje finału z uwagi na brak wykonawców.

Batonik w sklepie ukradnie policjant, ksiądz zgwałci, prezes weźmie w łapę ale w jakim procencie to się zdarza? Redaktor pewnie też weźmie w łapę, aby napisać to co chce zleceniodawca, ale czy każdy?

Logicznie analizując - jaki wykonawca da w łapę, jeżeli to jego się prosi aby wykonał remont, a nie on prosi aby mu dać zlecenie? Jest rynek wykonawcy - takie są fakty.

Walne Zgromadzenie zaszczyciło w tym roku na pierwszej części 40 osób, a na drugiej części - 33 osoby i zgodnie z ustawą mogą doprowadzić do odwołania Zarządu. Na dodatek mogą to być dłużnicy, których nie można pozbawić członkostwa, bo nie ma takiej prawnej możliwości.

Czy to normalne, że przy dwóch tysiącach członków 20 osób może odwołać Zarząd? Ponadto, nawet nie można powiedzieć w trakcie Walnego Zgromadzenia, aby nie wybierać na jego Przewodniczącego jednego z największych dłużników, bo wystąpi o naruszenie dóbr osobistych. Może o takich rzeczach napisać redaktor w ogólnopolskim publikatorze?

Problem kadencyjności prezesów nie jest jednoznaczny, ale trzeba też zauważyć, że zdolny człowiek w wieku około 40 lat, mający pozycję zawodową i stabilną pracę, nie zaryzykuje kandydowania na kadencyjne stanowisko prezesa spółdzielni mieszkaniowej, bo po kadencji - nawet gdyby był wspaniały - musi stanowisko opuścić bez gwarancji uzy-

Dziękujemy za zabranie głosu...

Po udostępnieniu spółdzielniom treści listu Krajowej Rady Spółdzielczej do Bartosza Węglarczyka, redaktora naczelnego portalu „Onet.pl” w sprawie artykułu zatytułowanego „Myślę, że nie ma prezesa, który nie bierze w łapę...” (zob. „TP” nr 6/2024 str. 7-8), Krajowa Rada Spółdzielcza otrzymała liczne - pisemne i telefoniczne - wyrazy poparcia i podziękowania. Oto fragmenty nadesłanych wypowiedzi.

skania pozycji sprzed jego objęcia. Więc dążymy, aby Prezesami zostawali ci, co nie mają już nic do stracenia? To o to ma chodzić?

Powyższy tekst nie jest literacko wyrafinowany, ale spontaniczny, roboczy i mam nadzieję, że argumenty w nim przedstawione mogą być przydatne przed zapowiadającym trzęsieniem ziemi.

Kończąc oświadczam, że każdemu mogę popatrzeć w oczy bo od nikogo w łapę nie wzięłem.

Zbigniew Ostapowicz
Prezes Zarządu

Radzyńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Gliwice, 25 czerwca br.

Szanowni Panowie

Moim, jak i wielu spółdzielców zdaniem, artykuł pomawia, szkaluje i narusza dobra znacznej grupy społecznej jaką stanowią organy spółdzielni mieszkaniowych: zarządy i rady nadzorcze. Moim zdaniem niebędne jest wystąpienie na drogę sądową wobec odpowiedzialnego za treści publikowane w portalu „Onet”, bowiem granice dozwolonej krytyki zostały przekroczone i należałoby żądać wyroku ze sprostowaniem. Przepraszam, ale otwarte listy protestacyjne redaktorzy wyrzucają do kosza...

Witold Szczeciński Prezes Zarządu
SM Stare Gliwice

Sosnowiec, 27 czerwca br.

W imieniu swoim i całego Zarządu oraz Rady Nadzorczej, serdecznie dziękujemy za zabranie głosu w tej bulwersującej nas wszystkich sprawie.

SM „Hutnik” w Sosnowcu
Prezes Zarządu Maciej Adamiec
Zastępcy Prezesa Zarządu
Wawrzyniec Bielak i Marcin Podsiadło

Miechów, 27 czerwca br.

Wnosimy o podjęcie jednoznacznych działań mających na celu sprostowanie kłamliwych pomówień na temat spółdzielczości mieszkaniowej oraz zapobieganiu takim artykułom w przyszłości.

Krajowa Rada Spółdzielcza zobowiązana jest bronić dobrego imienia spółdzielczości w sposób określony w przepisach. Napisanie listu otwartego naszym zdaniem jest niewystarczające (...).

Nasza Spółdzielnia w ostatnim czasie wybudowała 12 domów jednorodzinnych, 60 garaży, a w chwili obecnej rozpoczęła budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego, w którym znajdować się będzie 58 lokali mieszkalnych z miejscami postojowymi w garażu podziemnym oraz komórkami lokatorskimi. W naszym małym mieście jest to duży budynek, który w znacznym stopniu pozwoli zaspokoić potrzeby mieszkaniowe.

Występując o kredyt na budowę, odczuwamy ze strony banku brak właściwego zrozumienia sposobu systemu budowy i sprzedaży mieszkań w spółdzielniach mieszkaniowych oraz budowy bez zysku. Krajowa Rada Spółdzielcza powinna poświęcić więcej czasu na rozpropagowanie w instytucjach finansowych spółdzielczego systemu budowy budynków wielorodzinnych. Naszym zdaniem jest to kolejny przykład zaniechań KRS.

Wnosimy jak na wstępie, jednocześnie przesyłamy zdjęcia oraz wizualizacje naszych inwestycji.

Witold Skrzypek Prezes Zarządu,
Bożena Kurczych Członek Zarządu
Spółdzielni Mieszkaniowej
„Przyszłość” w Miechowie

Gdynia, 8 lipca br.

Zarząd Robotniczej Spółdzielni Mieszkaniowej im. Komuny Paryskiej w Gdyni składa podziękowania za wystosowanie listy otwartego do redaktora naczelnego

„Onet.pl”, wyrażającego sprzeciw wobec opublikowanego w dniu 12 czerwca 2024 roku artykułu „Myślę, że nie ma prezesa, który nie bierze w łapę”. Zarząd RSM oświadcza, że w pełni popiera merytoryczne, profesjonalne odniesienie się do treści artykułu i identyfikuje się z argumentami podważającymi rzetelność i profesjonalizm dziennikarski autora artykułu.

Zastępca Prezesa Zarządu
Zygmunt Maciszka
Członek Zarządu Małgorzata Dolata

Ruda Śląska, 8 lipca br.

Zarząd Rudzkiej SM w Rudzie Śląskiej uprzejmie informuje, że zapoznał się z artykułem szkalującym dobre imię spółdzielni mieszkaniowych w Polsce i uznaje go za niezmiernie tendencyjny i nieprawdziwy. W związku, z tym w całej rozciągłości popiera list otwarty Prezesa Zarządu KRS oraz Przewodniczącego Zgromadzenia Ogólnego KRS i zawarte w nim argumenty. Wobec takich praktyk i tak jawnej nagonki na spółdzielczość mieszkaniową nie możemy pozostać obojętni. Dotychczasowy dorobek spółdzielni mieszkaniowych i wieloletnia tradycja same się obronią, jednak uważamy, że nie wolno tolerować ewidentnie nieetycznych działań, a takimi są właśnie zarzuty zawarte w w/w artykule.

Gabriela Lutomska,
Kierownik Działu Organizacji
i Samorządu RSM.

Przed opublikowaniem listu otwartego w dniu 20 czerwca br. interweniował w tej sprawie Prezes Zarządu SM „Zadworze” w Krakowie:

W dniu 12 czerwca br. ukazał się na stronie onet.pl artykuł, w którym w sposób mocno tendencyjny i nieprawdziwy odniesiono się do kwestii spółdzielni mieszkaniowych. Jest to o tyle istotne że serwis onet.pl jest jednym z najbardziej popularnych serwisów internetowych na którym są prezentowane również w miarę rzetelne informacje i artykuły. Autorką tekstu jest Pani Aniela Bocheńska - z informacji znalezionych pod tytułem na innym serwisie z czerwca 2023 wynika, iż jest ona studentką etnologii i antropologii kulturowej drugiego stopnia na Uniwersytecie Warszawskim - co wydaje się mało predysponujące do pisanie tekstów dotyczących spółdzielni mieszkaniowych.

Zarząd Spółdzielni zamierza wystosować w kwestii artykułu formalne pismo do onetu ze wskazaniem na tendencyjność i nieprawdziwość poszczególnych treści, wnioskując o stosowne sprostowanie. W naszej ocenie wskazane jest, by w tej sprawie zainterweniowała Krajowa Rada Spółdzielcza, związki rewizyjne, stowarzyszenia branżowe i same poszczególne spółdzielnie.

Tomasz Stano Prezes Zarządu
SM „Zadworze” w Krakowie

W dniu 24 czerwca br. Zarząd SM „Zadworze” wystosował do red. Bar-

tosza Węglarczyka stosowne pismo, w którym ubolewa z powodu ukazania się tak nieprofesjonalnego tekstu w popularnym portalu i domaga się sprostowania w postaci rzetelnie przygotowanego, merytorycznego artykułu.

Dodać należy, że przeprosiny opublikował radny dzielnicy Ochota m.st. Warszawy Cezary Król, autor wypowiedzi „Myślę, że nie ma prezesa, który nie bierze w łapę”, która została zacytowana w artykule na Onecie.

W poście z 13 czerwca br. na swoim profilu na Facebooku napisał: ...nieszłusznym pomówiłem członków wielu zarządów spółdzielni mieszkaniowych, którzy na codzień bardzo dobrze wywiązują się ze swoich obowiązków, zarządzając podległymi im spółdzielniami w sposób klarowny i transparenty. Moja słowa mogły narazić Ich na utratę dobrego imienia, bezpodstawne oskarżenia, oraz zarzuty godzące w Ich dobre imię, rzucając cień na Ich dotychczasową pracę.

Wielu prezesów spółdzielni mieszkaniowych to dobrze wykształceni menadżerowie, którzy obejmowali spółdzielnie w ciężkich sytuacjach i dzięki swoim umiejętnościom rozwiązywali skutecznie wiele spółdzielczych problemów.

Moje wypowiedzi przytaczane w artykule w zdecydowanej większości odnoszą się do sytuacji w spółdzielniach mieszkaniowych w latach dziewięćdziesiątych kiedy w Polsce kształtowało się społeczeństwo obywatelskie i społeczna świadomość... □

Studia podyplomowe online na Uniwersytecie Rzeszowskim
organizowane na mocy porozumienia z Krajową Radą Spółdzielczą

Spółdzielczość mieszkaniowa
- aspekty ekonomiczno-organizacyjne oraz prawne

Nabór na V edycję dwusemestralnych studiów podyplomowych adresowanych do osób pełniących funkcje kierownicze, specjalistów i pracowników spółdzielni mieszkaniowych.

Lustracja w organizacjach spółdzielczych

Nabór na I edycję dwusemestralnych studiów podyplomowych. Słuchacze nabywają wiedzę przygotowującą do egzaminu na uzyskanie uprawnień lustracyjnych organizowanych przez Krajową Radę Spółdzielczą.

Zajęcia odbywają się średnio co 2 tyg. w sobotę i niedzielę.

Dział Kształcenia Podyplomowego Uniwersytetu Rzeszowskiego, tel.: (17) 872 11 48
e-mail: studiapodyplomowe@ur.edu.pl

Szczegółowe informacje i rekrutacja:

Kierownik studiów:
dr Lidia Kaliszczak
- tel. 604 644 661
e-mail:
lkaliszczak@ur.edu.pl

Koordynator studiów:
mgr Karolina Jezierska
tel. 502 112 343,
e-mail:
kajeziarska@ur.edu.pl

Kalendarium:

1 lipca

międzynarodowy
dzień
spółdzielczości

Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości w regionach

Regionalny piknik w Łukowie

Osiem spółdzielni różnych branż Łukowa wspólnie świętowało Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości. Z tej okazji w kompleksie rekreacyjnym nad zalewem Zimna Woda zorganizowały otwarty piknik z licznymi atrakcjami.

✓ **6 lipca** - Uroczysta Gala z okazji Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości w Teatrze Komedia w Warszawie. Organizator: Warszawska Spółdzielnia Mieszkaniowa.

✓ **7 lipca** - Festyn z okazji Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości w Parku Oruńskim w Gdańsku. Organizatorzy: SM „Południe”, SM „Orunia”, Gdańska SM, Gdański Archipelag Kultury, Pomorski Regionalny Związek Rewizyjny Spółdzielni.

✓ **8 lipca** - Uroczystość wręczenia uprawnień budowlanych w „Domu pod Orłami”.

✓ **7 lipca** - Piknik „Z wiejskiego stołu” z udziałem producentów spółdzielczych pod patronatem Krajowej Rady Spółdzielczej. Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego w Szreniawie.

✓ **9 lipca** - Ogólnopolskie Forum Spółdzielni Energetycznych w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi (spotkanie czwarte).

✓ **12 lipca** - Uroczystość z okazji Jubileuszu 65-lecia powstania Nowosolskiej Spółdzielni Mieszkaniowej.

✓ **13 lipca** - Piknik Spółdzielczy „Społem” PSS w Białej Podlaskiej.

✓ **15 lipca** - szkolenie „Odpowiedzialność członków organów Spółdzielni za ewentualne nieprawidłowości w księgowości w świetle ustawy o rachunkowości oraz stanowiska Ministerstwa Finansów - zapewnienie bezpieczeństwa prawnego organom Spółdzielni”. Organizator: Krajowa Rada Spółdzielcza.

✓ **22-23 lipca** - Szkolenie dla opiekunów i instruktorów spółdzielni uczniowskich (poziom zaawansowany) organizowane w Krakowie przez Fundację Rozwoju Spółdzielczości Uczniowskiej.

✓ **23 lipca** - Trzecie posiedzenie sejmowego Zespołu Parlamentarnego ds. spółdzielczości mieszkaniowej poświęcone kwestii regulacji gruntów w zasobach spółdzielni mieszkaniowych. Sejm RP, sala im. Wojciecha Trąpczyńskiego. Początek godz. 14.00.

✓ **25 lipca** - Drugie posiedzenie senackiego Zespołu Parlamentarnego ds. spółdzielczości. Początek - godz. 12.00.

Impreza była pierwszym tego typu wspólnym, międzybranżowym przedsięwzięciem. Nad jego organizacją czuwał komitet w skład którego weszli przedstawiciele banków spółdzielczych z Łukowa oraz z Krzywdy, Łukowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, gminnych spółdzielni „S.Ch.” z Łukowa i ze Stoczka Łukowskiego, Spółdzielni Mleczarskiej, Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskiej (obie z Łukowa) i Spółdzielni Socjalnej „Dobra Wola” z Woli Mysłowskiej. Miejsce na obchody bezpłatnie udostępniło Miasto Łuków. W upalną sobotę spółdzielcy festyn nad zalewem odwiedziło kilkaset osób.

Wśród gości byli parlamentarzyści: posłanka **Krystyna Skowrońska**, wiceprzewodnicząca senackiego Parlamentarnego Zespołu ds. Spółdzielczości, poseł **Sławomir Skwarek** i senator **Stanisław Gogacz** (obaj z Łukowa), przedstawiciele samorządu terytorialnego: burmistrzowie Kocka, Łukowa, Stoczka Łukowskiego i wójtowie gmin.

Krajową Radę Spółdzielczą reprezentował Prezes Zarządu **Mieczysław Grodzki**, który uhonorował samorządowców tytułami „Samorządowiec-Spółdzielca” przyznanymi przez Kapitułę Nagród KRS. Wręczył także odznaczenie „Za Zasługi dla Spółdzielczości” dla Rejonowej Spółdzielni Ogrodniczo - Pszczelarskiej z Łukowa. Długoletniego Prezesa Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej w Łukowie **Tadeusza Malesę** uhonorował „Złotą Od-

Prezes Zarządu KRS wręcza odznaczenia „Zasłużony Działacz Ruchu Spółdzielczego”
fot. Zbigniew Woźniak, Łuków.TV).

„Samorządowcy-Spółdzielcy” uhonorowani wyróżnieniami podczas uroczystości.

znaką Spółdzielczość Polska”. 19 osób otrzymało także odznaczenia „Zasłużony Działacz Ruchu Spółdzielczego”. Jak stwierdził: - Spółdzielczość to polskie dziedzictwo gospodarcze, które należy pielęgnować i którym trzeba się chwalić. Piknik jest okazją do pokazania dorobku spółdzielczego, który w Polsce jest szczególnie bogaty.

Imprezę urozmaiciły liczne atrakcje. Łukowska Spółdzielnia Mieszkaniowa - która miała podwójną okazję do świętowania, gdyż jednocześnie obchodziła 65-lecie swojej działalności - zaprosiła na scenę zespoły artystyczne ze swoich klubów osiedlowych. Wystąpiła także kapela „Szwagry”, odbyły się pokazy jazdy konnej, prezentacja samochodów strażackich i zabawy dla dzieci. Z okazji spółdzielczego święta Bank Spółdzielczy w Łukowie zorganizował także finał „Autolokaty” - jeden z klientów biorących udział w loterii uszczęśliwiony wyjechał nową Toyotą Yaris.

- Było to autentyczne święto lokalnej społeczności, nie komercyjne wydarzenie na którym ktoś zarabia. Wszystko przygotowaliśmy własnymi siłami i dało to świetny efekt, gdyż chyba nie ma osoby, której nasz piknik się nie podobał - podkreśla **Zofia Przeździak** Prezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Łukowie. - Dla nas to także szkoła współpracy, choć cały czas wspieramy się na co dzień. Miejscowe spółdzielnie mają konta w BS, właśnie dołączyła do nich Spółdzielnia Mieszkaniowa. Kupujemy w sklepach spółdzielczych, korzystamy z usług. Takie wydarzenia jak MDS pozwalają jednak spojrzeć na nas z innej perspektywy - jako na wspólnotę mającą potencjał do budowania więzi w regionie. □

MDS w regionach

G ościmi uroczystości byli m.in. przedstawiciele władz regionu: wicewojewoda podkarpacki **Wiesław Buż**, Członek Zarządu Województwa Podkarpackiego **Małgorzata Jarosińska-Jedynak**, a także Prezydent Miasta Rzeszowa **Konrad Fijołek**. Krajowe i regionalne organizacje spółdzielcze reprezentowali: **Edward Słupek** - członek Prezydium ZO KRS, Przewodniczący Komisji Spółdzielczości Mieszkaniowej i Prezes SM „Zodiak”, **Aneta Englot** - Prezes Zarządu Krajowego Związku Rewizyjnego Spółdzielni „S.Ch.”, **Janusz Paszkowski** - Prezes Zarządu Związku Lustracyjnego Spółdzielni, **Władysław Kołodziej** - członek Prezydium ZO KRS, Przewodniczący Komisji Spółdzielczości Rolniczej i Prezes Regionalnego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Produkcji Rolnej w Rzeszowie, licznie stawili się także spółdzielcy.

Prezydent Rzeszowa Konrad Fijołek - jeden z patronów spółdzielczego święta.

Dzięki ich wspólnemu wysiłkowi udało się zorganizować tę wyjątkową imprezę. Czuwał nad nią komitet organizacyjny w składzie:

- **Kazimierz Bajowski** (SM „Nowe Miasto” w Rzeszowie),
- **Wiesław Depa** („Społem” PSS Rzeszów),
- **Jerzy Jęczmienionka** (ROPS Rzeszów),
- **Władysław Kołodziej** (ZO KRS, RZRSPR w Rzeszowie),
- **Anna Ochalik-Pęczak** (SM L-W „Geodeci” w Rzeszowie),
- **Elżbieta Pięta** (Delegatura Regionalna ZLSP w Rzeszowie),
- **Krystyna Plichowska** (Spółdzielnia Mieszkaniowa „Budowlanych”),
- **Jerzy Rybka** (ZO KRS, Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa „S.Ch.”),
- **Edward Słupek** (ZO KRS, SM „Zodiak” w Rzeszowie).

Imprezę prowadziła młoda rzeszowska wokalistka **Kornelia Kulczycka** informując o działalności kulturalnej prowadzonej w spółdzielczych domach kultury. Można było osobiście podzi-

Święto na rzeszowskich Bulwarach

Spółdzielcy z Podkarpacia 29 czerwca br. po raz dziesiąty promowali idee i swój dorobek w Parku Kultury i Wypoczynku „Bulwary” w Rzeszowie. Wydarzenie odbyło się pod Honorowym Patronatem Marszałka Województwa Podkarpackiego **Władysława Ortyła** oraz Prezydenta Miasta Rzeszowa, **Konrada Fijołka**.

wiać umiejętności tancerzy i śpiewaków. Na scenie wystąpiły dzieci ze studia baletowego Spółdzielczego Osiedlowego Domu Kultury „Nowe Miasto”, zespół tańca nowoczesnego ze Spółdzielczego Dom Kultury w Stalowej Woli, „Taka Paka” z Osiedlowego Klubu „Gwarek” Rzeszowskiej SM, tancerze Sportowego Klubu Taneczny „Gasiek” popularyzującego taniec towarzyski oraz kursanci Klubu Sportowego „Nan Bei Tygrys” uczącego Tai-Chi. Do tańca przygrywały kapele z Rakszawy i Wólki Podlesnej oraz zespół „Zwariowani”.

Spółdzielnie i ich partnerzy zaprezentowali swoje osiągnięcia także na stoiskach. Była tam m.in. MUSI - Międzywojewódzka Usługowa Spółdzielnia Inwalidów, Rzeszowska Spółdzielnia Usługowo-Handlowa „S.Ch.”, rzeszowska PSS „Społem”, Spółdzielnia Socjalna „Dobry Dzień” i Spółdzielnia Pracy w Studzianie-Dolne. Zaprezentowały się spółdzielnie mieszkaniowe „Zodiak” i „Nowe Miasto”. Wśród innych wystawców

należy wymienić: Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną, Regionalne Stowarzyszenie Twórców Kultury z Rzeszowa oraz Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej, który w swoim namiocie urządził animacje dla dzieci. Podziw budziły pokazy Ochotniczej Straży Pożarnej z Palikówki i Klubu Motocyklowego „Horda” z Łańcuta.

Odwiedzając wystawę wicewojewoda podkarpacki **Wiesław Buż** bez ogródek przypominał: - Po zmianach ustrojowych w 1989 roku sektor spółdzielczy został pozostawiony bez wsparcia państwa, co do dziś ma swoje negatywne konsekwencje. Rządzący przyjęli m.in., że lokale nabywane na własność od deweloperów rozwiążą problemy mieszkaniowe Polaków. Jak się okazało, był to pogląd całkowicie błędny, którego skutki wciąż odczuwamy.

- Spółdzielnie mieszkaniowe wciąż są na celowniku ustawodawcy - podkreślił

Wicewojewoda podkarpacki Wiesław Buż odwiedził stoiska i wystawców.

Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości w regionach

Edward Słupek - Są dyskryminowane, nawet względem innych spółdzielni, poprzez członkostwo z

mocy ustawy, brak wpisowego i wpłat na udziały, a także niekorzystne przepisy dotyczące organizacji walnych zgromadzeń. Prezes Spółdzielni Mieszkaniowej „Projektant” w Rzeszowie **Adam Węgrzyn** dodał: - Pomimo dużego doświadczenia i sukcesów w zakresie budowy lokali mieszkalnych, spółdzielnie mieszkaniowe zostały pozbawione możliwości realizacji lokali na gruntach będących w Krajowym Zasiobie Nieruchomości. Tymczasem największa podaż lokali mieszkalnych miała miejsce właśnie w okresie, gdy sektor spółdzielczy mógł planować inwestycje i budować całe osiedla na gruntach przekazanych przez Skarb Państwa.

Uroczystość była okazją do przekazania statuetki „Menadżer-Spółdzielca 2024” **prof. Elżbiecie Dyni**, kierownikowi Zakładu Prawa Międzynarodowego i Prawa Europejskiego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszow-

skiego, która w swojej pracy naukowej i dydaktycznej wspiera i popularyzuje spółdzielczość, współtworzyła m.in. studia podyplomowe w zakresie zarządzania spółdzielniami mieszkaniowymi na Uniwersytecie Rzeszowskim. Nie była to jedyna laureatka tegorocznego konkursu obecna na obchodach spółdzielczego święta - spółdzielców odwiedził także radny **Mateusz Maciejczyk**, który kilka dni wcześniej, w „Domu pod Orłami” odebrał tytuł „Samorządowiec-Spółdzielca 2024”.

Równolegle odbywały się Podkarpackie Targi Ekonomii Społecznej zorganizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie. Zaprezentowano 25 podmiotów ekonomii społecznej z Podkarpacia jako dostawców lokalnych i regionalnych produktów oraz usług.

**tekst i zdjęcia:
Henryk Nicpoń**

Prof. Elżbieta Dynia z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego odbiera statuetkę „Menadżer-Spółdzielca 2024” z rąk Władysława Kołodzieja, przewodniczącego Komisji Rolnictwa ZO KRS.

W wydarzeniu wzięli udział liczni spółdzielcy i samorządowcy z Przewodniczącym Zgromadzenia Ogólnego KRS **Andrzejem Półrolniczkim**, Burmistrzem Żoliborza **Renatą Kozłowską** i Zastępcą Burmistrza **Joanną Kotkowską-Pyzel**. Jak podkreśliła Prezes Zarządu WSM **Barbara Różewska** nawiązując do hasła dekady spółdzielczej „Spółdzielczość buduje lepszy świat” - misję tę można pełnić m.in. poprzez kulturę, która zawsze pomaga wznieść się na wyższy poziom. Dlatego do Teatru Komedia zaproszeni zostali znakomici artyści scen operowych i gwiazdy pop wraz z towarzyszącą im Woytek Mrozek Pop Orchestra. Zaprezentowali wiązankę światowych przebojów i standardów muzycznych, a wszystko ze sporą dawką humoru i wirtuozerią, co uczyniło ten koncert niezapomnianym przeżyciem dla wszystkich zgromadzonych widzów, którzy nagrodzili artystów oklaskami na stojąco.

Gala odbyła się pod Honorowym Patronatem Marszałka Sejmu RP Szymona Hołowni. Krajowa Rada Spółdzielcza była współorganizatorem tego wydarzenia, a patronat medialny objęła m.in. nasza redakcja.

Na scenie, podczas krótkiej części oficjalnej przed występem Tenors&Divas,

Uroczysta Gala w Teatrze Komedia

Z okazji Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości, w pierwszą sobotę lipca, Warszawska Spółdzielnia Mieszkaniowa zaprosiła do uczestnictwa w Uroczystej Gali w Teatrze Komedia wraz z koncertem Tenors&Divas.

mówiono także o problemach na jakie napotyka dziś w Polsce spółdzielczość. Jak podkreślali Andrzej Półrolniczak i Barbara Różewska - ustawiczne zmiany w przepisach utrudniają działalność spółdzielni mieszkaniowych i co gorsza, są one przeprowadzane często bez uwzględniania uwag i postulatów środowiska spółdzielczego. Wszystko to ma wpływ na jakość życia milionów mieszkańców. Potencjał spółdzielczości nie jest w Polsce dobrze wykorzystywany,

a przecież to nie tylko budowanie mieszkań i administrowanie nimi, ale także tworzenie więzi społecznych m.in. poprzez prowadzenie działalności społeczno-kulturalnej.

Obecność władz dzielnicy była świadectwem trwałych więzi spółdzielczo-samorządowych, które są w tej części Warszawy szczególnie silne. Żoliborz może bowiem poszczycić się ponad 100 letnimi tradycjami Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Jest też jedyną dzielnicą, której tożsamość tak silnie tworzy spółdzielczość rozwijająca się tu z inicjatywy postępowych działaczy w latach 20. XX w. Jak podkreśliła burmistrz Żoliborza Renata Kozłowska - współdziałamy ze spółdzielczością na wszystkich poziomach, nie tylko w sprawach mieszkaniowych, ale także oświatowych, społecznych i kulturalnych. □

Gdański debiut spółdzielni mieszkaniowych

Trzy gdańskie spółdzielnie mieszkaniowe: SM Orunia, SM Południe i Gdańska SM po raz pierwszy zdecydowały się zorganizować wspólny piknik z okazji Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości. Impreza odbyła się 7 lipca br. w Parku Oruńskim.

Inspiracją do jej organizacji były ubiegłoroczne obchody 40-lecia Spółdzielni Mieszkaniowej „Orunia” w Parku Oruńskim, które zostały bardzo dobrze przyjęte przez mieszkańców. Tym razem połączone siły trzech gdańskich spółdzielni, wspierane przez samorządowców, instytucje kultury oraz Pomorski Regionalny Związek Rewizyjny Spółdzielni zaprosiły wszystkich na całonocne wydarzenie obfitujące w liczne atrakcje.

Od godz. 11.00 zaplanowano zabawy dla dzieci. Odbyło się także rozstrzygnięcie konkursu ekologicznego, a do wręczenia nagród zaproszono wiceprezydentów Gdańska **Emilię Łodzińską** i **Piotra Grzelaka**. Po południu zaproszono wszystkich na koncert „Pod niebem Paryża i słońcem Toscani”, w ramach

cyklicznych Oruńskich Koncertów Kameralnych organizowanych od 2007 r. przez spółdzielnie mieszkaniowe „Południe” i „Orunia”. Kierownikiem artystycznym i prowadzącą była mieszkanka SM „Południe”, mezzosopranistka **prof. Monika Fedyk-Klimaszewska**, dzięki której te imprezy się odbywają. Spółdzielcze instytucje kultury, kluby osiedlowe, także przedstawiały swój dorobek w postaci stoisk z pracami, pokazów i występów. - Organizacją tego rodzinnego pikniku z okazji Dnia Spółdzielczości chcieliśmy pokazać ile dobrego można zrobić wspólnie - mówi **Andrzej Różański**, Prezes Zarządu SM „Orunia” w Gdańsku. - Wystarczyło tylko porozumienie trzech spółdzielni mieszkaniowych otaczających Park Oruński, przychyłność władz miasta i sprzyjająca pogoda, aby zorganizować niezapomniany Dzień Spółdzielczości dla wszystkich, którzy zechcieli wziąć w nim udział.

W pikniku uczestniczyli także członkowie Krajowej Rady Spółdzielczej - **Leonard Wiczorek** Prezes Pomorskiego Regionalnego Związku Rewizyjnego Spółdzielni i **Agnieszka Serba-Chrzanowska** Przewodnicząca Komisji Legislacji Spółdzielczej ZO KRS.

✓ 7 lipca br. na terenie Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie odbył się piknik *Z wiejskiego stołu* z udziałem przedstawicieli Krajowej Rady Spółdzielczej: senatora **Waldemara Witkowskiego** Przewodniczącego Parlamentarnego Zespołu ds. Spółdzielczości i **Ireneusza Schillera**, Prezesa Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle Młodych” w Poznaniu. Patronat nad tym wydarzeniem objęła Krajowa Rada Spółdzielcza. Goście imprezy mogli zapoznać się z ofertą wielkopolskich producentów wyrobów mleczarskich, wędliniarskich, piekarni i producentów tradycyjnej żywności. Nie zabrakło Kół Gospodyń Wiejskich, które specjalnie na tę okazję przygotowały tradycyjne potrawy, często goszczące na wiejskich stołach. Wystawcy pikniku zrzeczeni są w Polskiej Izbie Produktu Regionalnego i Lokalnego. □

Pracownicy Fordońskiej SM z prezentują swoje prace w towarzystwie członków Zarządu FSM

Biała Podlaska - dwa pikniki PSS „Społem”

Świętowanie Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości przez „Społem” PSS Biała Podlaska to już tradycja. Jak co roku spółdzielcy zaprosili na festyn przed Dom Handlowy „Sawko”. Kilka tygodni później odbył się piknik w Terenowym Ośrodku Edukacji Ekologicznej.

Świętowanie rozpoczęło się 20 czerwca br. Festynem Spółdzielczym, podczas którego jak co roku można było w centrum miasta biesiadować przy grillu słuchając występów zespołów artystycznych. Wystąpiły zespoły śpiewacze: „Sitaniczanie”, członkowie Klubu „Wrzos” a także Chór „Społem” pod kierownictwem

Andrzeja Charytoniuka. Atrakcje dla dzieci przygotowała Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej, a klienci DH „Sawko” mogli zakupić towary po promocyjnych cenach. Jak podkreślił w swoim przemówieniu **Eugeniusz Mazur**, Prezes Zarządu „Społem” PSS Biała Podlaska - Ten festyn ma przypomnieć i pokazać że nas, spółdzielców jest bardzo dużo. Stanowimy znaczącą część gospodarki i jesteśmy rzetelnym pracodawcą. Dodać należy że bielska „Społem” zatrudnia 200 osób.

Druga odsłona spółdzielczego święta odbyła się 13 lipca br. w plenerach Terenowego Ośrodka Edukacji Ekologicznej. Na piknik zostali zaproszeni członkowie, pracownicy, kontrahenci, przedstawiciele organizacji spółdzielczych i wszyscy przyjaciele Spółdzielni. □

Spółdzielczy Festyn przed DH Sawko (fot. Jerzy Trudzik źródło: podlasiain.com.pl)

✓ Z okazji MDS Zarząd Fordońskiej Spółdzielni Mieszkaniowej zorganizował konkurs dla pracowników. Uczestnicy mieli odtworzyć logo FSM, ukazać różne wariacje na jego temat. Wszystkie prace zostały nagrodzone. □

✓ Bank Spółdzielczy w Dzierżonowie już 14 czerwca br. zorganizował Dzień Spółdzielczości na placu przed swoją siedzibą. Zaproszono strażaków, instruktorów pierwszej pomocy i animatorów zabaw dla dzieci. Dorosli mogli wygrać nagrody kręcąc kołem fortuny. Bank współpracuje z licznymi szkołami, edukując w zakresie oszczędzania. □

Po wyborach do Europarlamentu

Polityka mieszkaniowa w UE

Za nami Wybory Europejskie. Spółdzielcze organizacje branżowe zgłaszają swoje postulaty do nowych eurodeputowanych i konstytuujących się nowych organów władzy UE. Wśród tych organizacji znalazła się Housing Europe zrzeszająca ugrupowania budownictwa spółdzielczego, publicznego i komunalnego z różnych krajów.

W krótkim dokumencie zatytułowanym *Od kryzysu do spójności: jak powinien wyglądać mandat UE na lata 2024-2029?* Housing Europe podkreśla, że jej wezwanie do działania na rzecz wyjścia z kryzysu mieszkaniowego podczas kadencji UE 2024-2029 jest szczególnie aktualne po ostatnich wynikach wyborów. Niedobór godnych, przystępnych cenowo mieszkań, dotykający wiele osób na całym kontynencie, stanowi fundamentalne wyzwanie dla podstawowych misji UE: spójności społecznej, dostępu do wysokiej jakości mieszkań i rozwoju regionalnego.

Co zatem w ciągu najbliższych pięciu lat powinny priorytetowo potraktować nowa Komisja, Parlament i Rada, aby przybliżyć projekt UE swoim obywatelom? Muszą znaleźć długoterminowe rozwiązanie dla kwestii, która jest dla nas szczególnie ważna - posiadania miejsca do życia! Przede wszystkim więc władze UE powinny wspierać budownictwo spółdzielcze oraz publiczne, społeczne i komunalne jako podstawę krajowych systemów mieszkaniowych. Housing Europe przedstawia kilka konkretnych propozycji jak mogą one tego dokonać.

- Po pierwsze - UE musi ustanowić nową grupę zadaniową, kierowaną przez wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej, w celu zintegrowania nowego paradygmatu mieszkalnictwa w całym procesie kształtowania polityki.
- Po drugie - należy wdrożyć fundusz transformacyjny, który zharmonizuje istniejące narzędzia finansowe dla mieszkalnictwa i zapewni regularne wsparcie dla społecznie odpowiedzialnych renowacji.
- Po trzecie - powinno się uczynić wykluczenie mieszkaniowe podstawowym elementem oceny wpływu polityk UE na życie obywateli.

Teraz, gdy wybory w UE dobiegły końca nadszedł czas, by unijni decydenci zapewnili, że przystępne cenowo i godne warunki mieszkaniowe staną się i pozostaną nieodłącznym elementem

egzystencji wszystkich. Szanse na to są znaczne w nowym rozdaniu mandatów, tym bardziej, że pierwszym wiceprzewodniczącym ważnej grupy politycznej w Parlamencie Europejskim „Odnówmy Europę” (*Renew Europe*) zrzeszającej liberałów i demokratów został Billy Kelleher z Irlandii. Już w czasie wyborów w

swoich wypowiedziach stwierdzał: - Europa musi przyjąć bardziej aktywną rolę w zapewnieniu strategicznej polityki mieszkaniowej, która przynosi korzyści i ułatwia rozwój mieszkalnictwa socjalnego, przystępnego cenowo, publicznego i własności domów. Przypominał o ogromnych brakach w dostarczaniu mieszkań i podkreślał, że zarówno państwo, jak i UE muszą wkroczyć do akcji.

W dniu 26 czerwca Komisja Europejska, jeszcze w starym składzie, zaprosiła Housing Europe i pokrewne organizacje zaangażowane w sprawy mieszkalnictwa do dyskusji jak zasady pomocy publicznej należy dostosować do potrzeb wspierania mieszkalnictwa. Pozytywne rozwiązanie tej ostatniej kwestii z pewnością przyczyni się również do rozwoju spółdzielczości mieszkaniowej w Europie.

dr Adam Piechowski

Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości

Wystąpienie Prezydenta MZS

Z okazji Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości Prezydent Międzynarodowego Związku Spółdzielczego Ariel Guarco opublikował w kanale YouTube postanie do spółdzielców z całego świata.

Stwierdził w nim m.in.: *Spółdzielnie generują godną pracę, praktykują równość płci i zapewniają duże możliwości dla młodzieży. Wprowadzamy innowacje i łączymy użytkowników, producentów i konsumentów w odpowiedzialny, wspierający i inkluzywny sposób. Zarządzamy zasobami przejrzystą i demokratyczną drogą, dając społecznościom kontrolę nad ich kapitałem. Dbamy o ekosystemy, ponieważ środowisko i ludzie znajdują się w centrum naszego modelu społeczno-biznesowego. Promujemy pozytywny pokój, ponieważ gospodarka spółdzielcza jest synonimem harmonijnych relacji między ludźmi.*

To wszystko i wiele więcej sprawia, że spółdzielnie budują świat lepszy dla wszystkich ludzi.

W dniu 6 lipca skorzystajmy z naszego święta aby zwiększyć znaczenie ruchu spółdzielczego w różnych krajach na wszystkich kontynentach. W oczekiwaniu na rok 2025 - który zaproponowany został przez Organizację Narodów Zjednoczonych jako Międzynarodowy Rok Spółdzielczości - przyjmijmy apel ONZ do państw o wsparcie spółdzielczego modelu, ponieważ nadal budujemy zrównoważony świat w kwestiach społecznych, gospodarczych i środowiskowych. Wraz z ponad miliardem członków trzech milionów spółdzielni na wszystkich kontynentach pokażmy, jak dzień po dniu przekształcamy społeczeństwa, w których żyjemy.

(opr. AP)

W jaki sposób zastrzeżesz numer PESEL?

Nowe przepisy nakładają obowiązek na firmy i instytucje finansowe sprawdzenia statusu PESEL. Dzieje się tak, każdorazowo przed podpisaniem przez ciebie np. umowy o kredyt, zakupu na raty czy czynnościami dokonywanymi przed notariuszem. Zastrzeżenia dokonasz w specjalnym rejestrze prowadzonym przez Ministerstwo Cyfryzacji za pomocą m.in.:

- **aplikacji mObywatel** - umożliwi ona zastrzeżenie nr PESEL w kilku prostych krokach. Po zalogowaniu się do aplikacji należy wybrać „Zastrzeż PESEL” po czym wybierasz odpowiednią opcję,
- **w urzędzie** - możliwość zastrzeżenia nr PESEL jest dostępna również w urzędzie gminy, poprzez złożenie odpowiedniego wniosku. Jeśli nie chcesz uzupełnić wniosku samodzielnie, poproś o to urzędnika, który pozwoli ci dopełnić wszystkie formalności.

Ważne nie tylko dla członków i klientów SKOK

Zmiany w zastrzeganiu numeru PESEL - co warto wiedzieć?

Od 1 czerwca 2024 r. weszły w życie nowe przepisy dotyczące zastrzeżenia numeru PESEL. W dobie rosnącej liczby cyberataków, wyłudzeń, numer PESEL stał się jednym ze strategicznych celów przestępców. Wprowadzenie nowych przepisów ma na celu skuteczne zabezpieczenie twoich danych osobowych oraz ochronę ich przed kradzieżą tożsamości. Co zmieniają nowe przepisy?

Poznaj korzyści z zastrzeżenia PESEL

Zastrzeżenie numeru PESEL zapewni ci dodatkową warstwę ochrony przed nieuprawnionym użyciem danych osobowych. Instytucje finansowe są zobowiązane do sprawdzania, czy numer

PESEL jest zastrzeżony, przed realizacją wymienionych dalej transakcji. Dzięki zastrzeżeniu PESEL, korzystając z usług finansowych, zwiększa się twoja ochrona przed użyciem danych bez twojej zgody. W aplikacji mObywatel możesz zweryfikować, kto sprawdzał czy masz zastrzeżony numer PESEL. Dzięki temu, jeśli nie dokonywałeś w danej instytucji żadnych czynności, zyskujesz informację, że ktoś próbował posłużyć się Twoimi danymi.

W jaki sposób dokonasz cofnięcia zastrzeżenia?

Zastrzeżenie numeru PESEL stanowi dodatkowe zabezpieczenie, jednak jeśli zajdzie taka potrzeba, możesz dokonać cofnięcia zastrzeżenia numeru PESEL. Procedura cofnięcia realizowana jest również za pomocą aplikacji mObywatel oraz w urzędzie gminy. Zastrzeżenie będzie cię chronić w następujących sytuacjach:

- zawarcia lub zmiany warunków umowy kredytowej lub pożyczkowej,
- wypłaty większej kwoty gotówki,
- otworzenia konta bankowego,
- załatwiania spraw związanych z usługami telekomunikacyjnymi

Procedura zastrzeżenia numeru PESEL jest bezpłatna, co czyni ją dostępną dla wszystkich obywateli.

Wprowadzenie nowych przepisów dotyczących zastrzegania numeru PESEL, ochroni twoje dane przed kradzieżą tożsamości. Stanowi dodatkową ochronę przed nieuprawnionym użyciem danych i cyberatakami. Dzięki temu rozwiązaniu korzystanie z usług finansowych staje się bezpieczniejsze, a ryzyko wyłudzeń znacznie się zmniejsza. □

 SKOK

SKOK znajdziesz:

- w każdym z 16 województw
- w około 80% powiatów

Zapoznaj się z ofertą Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w Twojej okolicy!

www.skok.pl

Spółdzielcze spotkania pod patronatem Związku Lustracyjnego Spółdzielni

Dzień Spółdzielczości - jak go świętować?

Janusz Paszkowski (ZLSP) i Edward Słupek (SM „Zodiak” w Rzeszowie) odwiedzają stoiska wystawców.

Na rzeszowskich bulwarach...

Związek Lustracyjny Spółdzielni był współorganizatorem X Podkarpackiego Festynu Spółdzielczego w Rzeszowie. W bieżącym roku do Komitetu Organizacyjnego dołączył Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. W imprezie wzięły udział władze regionu na czele z wicewojewodą podkarpackim **Wiesławem Buszem**, członkinią Zarządu Województwa **Małgorzatą Jarosińską-Jedynak** oraz Prezydentem Rzeszowa **Konradem Fijolkiem**. Miasto od samego początku wspiera naszą inicjatywę, rokrocznie obejmując imprezę honorowym patronatem, za którym idzie konkretna pomoc przy organizacji święta.

Spółdzielnia Pracy w Studzianie-Dolne zaprezentowała siatki ogrodzeniowe własnej produkcji.

Spółdzielcy prezentowali swoje wyroby i usługi na stoiskach, w tym roku prezentowały się także podmioty ekonomii społecznej - przedsiębiorstwa społeczne, fundacje i warsztaty terapii zajęciowej. Na scenie występowały zespoły ze Spółdzielni Mieszkaniowej „Nowe Miasto”, Rzeszowskiej SM oraz Spółdzielni Mieszkaniowej ze Stalowej Woli. Piękna pogoda pozwoliła zrealizować program w całości, a wieczorny Festyn z zespołem „Zwariowani” cieszył się dużym zainteresowaniem. Mieszkańcy Rzeszowa i okolic mieli okazję porozmawiać ze spółdzielcami i wspólnie świętować.

Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości jest bardzo ważnym wydarzeniem dla wszystkich spółdzielców, który przy tej okazji starają się dzielić radością tej chwili z całym środowiskiem, w którym działają i zapraszają do wspólnego świętowania. W bieżącym roku mieliśmy okazję zaprezentować swój wkład w budowanie zrównoważonej przyszłości, pokazać, że wpisujemy się w lokalną wspólnotę i jesteśmy częścią wielkiej rodziny ekonomii społecznej.

...i w krakowskiej delegaturze

1 lipca hasłem „Spółdzielnie budują lepszą przyszłość dla wszystkich” zorganizowano spotkanie Klubu Prezesa i Głównego Księgowego. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele spółdzielni z różnych branż, zrzeszonych i niezrzeszonych w Związku Lustracyjnym Spółdzielni z województw małopolskiego i śląskiego, a także przedsiębiorcy, przedstawiciele spółdzielni uczniowskich oraz innych podmiotów współpracujących ze spółdzielczością.

Spotkanie Klubu Prezesa i Głównego Księgowego w Krakowie

Prezentowano ciekawostki dotyczące Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości oraz informacje o Roku Edukacji Ekonomicznej, w tym o setnej rocznicy reformy gospodarczej Władysława Grabskiego, powstaniu polskiego złotego, utworzeniu Banku Polskiego, Banku Gospodarstwa Krajowego i wydaniu książki Janusza Korczaka „Bankructwo małego Dżeka”. Uczestnicy spotkania otrzymali w prezencie książkę „Przygody Przedsiębiorczego Dżeka”, która jest nową wersją książki Janusza Korczaka i ma promować postawy przedsiębiorcze, spółdzielcze oraz wiedzę ekonomiczną wśród młodych Polaków.

Na spotkaniu mówiono również o przepisach, które weszły w życie z początkiem lipca 2024 (zmiany minimalnego wynagrodzenia, wzrost składek ZUS i innych dodatków, kontrola sprzedaży w sieci na platformach internetowych takich jak Vinted, OLX, Allegro, Facebook, Instagram oraz o potrzebie przygotowywania przedsiębiorstw spółdzielczych do wzmogów raportowania

pozafinansowego. Przedstawiono także możliwości korzystania ze szkoleń i projektów współfinansowanych ze środków UE, np. programu SKIFT na zwiększanie efektywności małych przedsiębiorstw społecznych w kontekście zielonej transformacji.

Tematem, który bardzo wszystkich zainteresował była prezentacja Mateusza Zająca, regionalnego koordynatora Warszawskiego Instytutu Bankowości o cyberbezpieczeństwie. Spółdzielcy dowiedzieli się, że najczęstsze oszustwa obejmują: phishing (np. fałszywe maile sprzedażowe, informacje o wygranej w loteriach oraz „super okazje”), wyłudzenia BLIK, wyłudzenia przez fałszywe akcje charytatywne i inwestycje. Ważna jest umiejętność rozpoznawania zagrożenia oraz rozważa w udostępnianiu swoich danych.

W dyskusji głos zabrali m.in. **Janusz Paszkowski** - Prezes Zarządu Związku Lustracyjnego Spółdzielni, **Joanna Koch-Kubas** - Prezes Regionalnego Związku Rewizyjnego Spółdzielczości Mieszkaniowej w Katowicach, **Janusz Zwierzykowski** - Prezes Spółdzielni Mieszkaniowej „Piaski Nowe”, **Mariusz Kumorek** - Wiceprezes Krakowskiego Banku Spółdzielczego, **Aleksandra Rzońca** - Wiceprezes Spółdzielni Socjalnej „Kampu”. Wszyscy dzielili się swoimi spostrzeżeniami i informacjami dotyczącymi spółdzielczości i składali życzenia pomyślności, rozwoju i sukcesu wszystkim obecnym na spotkaniu

jak i członkom spółdzielni, które reprezentują. □

Przemawiają: Joanna Koch-Kubas (Regionalny Związek Rewizyjny SM w Katowicach) i Janusz Paszkowski (ZLSP)

W poprzedniej części artykułu przypomnieliśmy najważniejsze fakty o Polsce 1924 roku, postać Franciszka Stefczyka, wielkiego polskiego spółdzielcy i działacza państwowego, który wtedy właśnie zmarł, ukazaliśmy potencjał ruchu, który liczył wówczas 15 tys. spółdzielni i co najmniej 2 miliony członków. Teraz opowiemy o organizacjach spółdzielczych tego czasu.

W 1924 roku tylko 57 proc. wszystkich spółdzielni było spółdzielniami „związkowymi” czyli należącymi do odpowiednich związków rewizyjnych. Związki wywodziły się w większości z organizacji istniejących jeszcze w okresie zaborów, a więc zakładanych w ramach odmiennych nurtów ideowych, tradycji, uwarunkowań społeczno-gospodarczych. Na te podziały terytorialne nakładały się podziały branżowe - niektóre związki rewizyjne łączyły spółdzielnie jednej konkretnej branży (spożywców, oszczędnościowo-kredytowe, rolnicze itp.), ale też, głównie w Wielkopolsce i na Pomorzu, istniały związki wielobranżowe.

Ogółem w 1924 r. funkcjonowało 14 takich związków polskich, a doliczyć należy jeszcze związki spółdzielni ukraińskich, niemieckich i żydowskich.

Niejednokrotnie dochodziło między nimi do ostrej konfrontacji ideologicznej, zwłaszcza między blokiem reprezentującym spółdzielnie liberalnej tradycji Hermanna Schulze-Delitzscha, głównie z Wielkopolski i Galicji, których ojcem duchowym i „patronem” był ks. Stanisław Adamski, a blokiem, któremu przewodził Franciszek Stefczyk, skupiającym spółdzielnie raiffeisenowskie z Galicji i Królestwa, wyrastające z idei solidaryzmu chrześcijańskiego.

Na uboczu tego sporu stała spółdzielczość spożywców (choć i tu dochodziło do konfliktów między blokiem „społemowskim” a spółdzielniami „klasowymi” reprezentowanymi przez radykalny Związek Robotniczych Spółdzielni Spożywców, a także tymi związanymi z ruchem narodowym). Ponadpolityczny charakter miały spółdzielnie wojskowe zrzeszone w Związku Rewizyjnym Spółdzielni Wojskowych.

Rada Spółdzielcza

Przy poszczególnych związkach działały z reguły centrale gospodarcze. Brakowało jednej organizacji scalającej cały ruch spółdzielczy, której powołanie było wielkim marzeniem Franciszka Stefczyka. Takiej roli nie do końca mogła spełnić Rada Spółdzielcza będąca mieszanym organem państwowo-spółdzielczym, funkcjonującym na mocy Ustawy

Spółdzielczy rok 1924 w Polsce

100 lat temu...

W naszym cyklu artykułów historycznych pisaliśmy dotąd najczęściej o dziejach organizacji spółdzielczych, przypominaliśmy istotne fakty czy postacie kluczowe dla rozwoju spółdzielczości w Polsce i na świecie. Teraz spojrzmy na tę historię z nieco innej perspektywy. Co ważnego wydarzyło się w spółdzielczości dokładnie przed wiekiem - w roku 1924? A był to rok ważny dla naszego ruchu, ale i dla kraju.

o spółdzielniach z dnia 20 października 1920 roku. W myśl tego aktu prawnego miała ona pełnić rolę łącznika pomiędzy spółdzielczością a rządem, a zarazem wobec spółdzielni nienależących do związków rewizyjnych (tzw. „spółdzielni niezwiązkowych”) spełniać funkcje takiego związku. Samym związkiem spółdzielczym nadawała uprawnienia rewizyjne. Ponadto Rada opiniowała dotyczące spółdzielczości projekty legislacyjne i sposoby wykorzystania pomocy finansowej państwa kierowanej do spółdzielni, prowadziła prace nad rejestrem i statystyką spółdzielni, a na bieżąco opiekowała się spółdzielniami niezwiązkowymi i związkami rewizyjnymi prowadząc lustracje, likwidacje, konsultacje, czy działalność wydawniczą.

Przede wszystkim jednak Rada - wobec rozbicia organizacyjnego, narodowościowego i ideowego spółdzielczości tego okresu - była w miarę „neutralnym” miejscem spotkań spółdzielców różnych branż i opcji politycznych. Nie ulega jednak wątpliwości, że była instytucją mocno uzależnioną od władz państwowych (usytuowana była przy Ministerstwie Skarbu) i dlatego wciąż aktualne pozostawało głoszone przez Stefczyka hasło stworzenia własnej spółdzielczej organizacji jednoczącej cały ruch, w pełni niezależnej od państwa. W 1924 roku prezesem Rady Spółdzielczej był Janusz Kwieciński, wysoki urzędnik Ministerstwa Skarbu, wcześniej działacz spółdzielni kredytowych.

Wzmiankowana Ustawa o spółdzielniach z 1920 r., która weszła w życie 1 stycznia 2021 roku, stawiana jest często za przykład nowoczesnej, sprzyjającej rozwojowi spółdzielczości legislacji i przez wielu badaczy uważana jest za jedną z najlepszych i najnowocześniejszych takich ustaw w skali ówczesnej Europy. W roku 1924 objęła ona również

obszar Górnego Śląska - w czasie gdy była uchwalana nie był on bowiem jeszcze przyłączony do Rzeczypospolitej (co nastąpiło dopiero w czerwcu 1922 roku).

Konflikty i konsolidacja - spółdzielczość finansowa i rolnicza

O zjednoczeniu całej polskiej spółdzielczości trudno było jednak marzyć, skoro tej jedności brakowało nawet w poszczególnych branżach.

W lutym 1924 roku we Lwowie odbył się Trzeci Zjazd Przewodników Spółdzielczości Polskiej, stanowiący kontynuację wcześniejszych takich zjazdów (tego najślynniejszego w 1918 roku w Lublinie i kolejnego w 1921 roku w Poznaniu), których kluczowym celem było doprowadzenie do powołania jednej ogólnopolskiej organizacji wszystkich związków rewizyjnych, do czego dążył uparcie Franciszek Stefczyk. Po raz kolejny jednak nie udało się tego osiągnąć. Ewentualne decyzje Zjazdu ubiegł bowiem ks. Stanisław Adamski.

Ten ambitny duchowny (w 1930 roku otrzymał sakrę biskupią), wielce zasłużony dla rozwoju wielkopolskiej spółdzielczości, kontynuator pracy ks. Piotra Wawrzyniaka, w 1924 roku będący senatorem RP, starał się konsekwentnie zachować odrębność spółdzielni systemu Schulze-Delitzscha i sprzeciwiał się scaleniu całego polskiego ruchu spółdzielczego. Na początku 1924 roku prze-forsował pomysł utworzenia przez poznański Związek Spółek Zarobkowych i Gospodarczych, któremu przewodził, wraz z kilkoma innymi mniejszymi organizacjami tego samego nurtu (w tym z warszawskim Związkiem Spółdzielni Polskich oraz lwowskim Związkiem Stowarzyszeń Zarobkowych i Gospodarczych) wspólnego ugrupowania pod

nazwą Unii Związków Spółdzielczych w Polsce.

Do formalnego jej powstania doszło w listopadzie tego roku na kongresie w Poznaniu. Poprzez członkowskie związki należały do niej 932 spółdzielnie liczące ok. 600 tys. członków. Były to przede wszystkim duże banki spółdzielcze, wiejskie „Rolniki” i inne prężne gospodarczo kooperatywy.

Ks. Adamski minimalizował rolę ideologii spółdzielczej, a formę spółdzielczą traktował elastycznie, nie odrzucając wręcz prób przekształcania dobrze rozwiniętych spółdzielni w spółki akcyjne. Jednocześnie jednak wyznawał zasady solidaryzmu. Zadaniem spółdzielni miało być według niego przede wszystkim tworzenie zrębów nowoczesnych instytucji gospodarczych w odbudowanym i rozwijającym się państwie polskim, winne jednak były zachować całkowitą niezależność od władz państwowych.

Idee te padły na szczególnie podatny grunt w momencie reformowania gospodarki przez rząd Grabskiego, a kooperatywy i centrale skupione w Unii należały do najsilniejszych ekonomicznie w Polsce. Wielkopolska, dzięki swojemu rozwiniętemu i zintegrowanemu systemowi opartemu o Banki Ludowe, była nadal spółdzielczym zagłębiem II Rzeczypospolitej.

Gdy więc stworzenie wspólnej organizacji okazało się nierealne, w kwietniu 1924 roku ugrupowania spółdzielczości raiffeisenowskiej głównie z dawnej Galicji i Królestwa, przy wydatnym udziale Stefczyka, zawiązały porozumienie o współdziałaniu, a w dniu 14 czerwca powołały do życia **Zjednoczenie Związków Spółdzielni Rolniczych RP**. Rozpoczęło ono działalność w październiku tego roku, już po śmierci Stefczyka. Do Zjednoczenia należało ogółem 2281 spółdzielni o niemal identycznej jak w przypadku Unii łącznej liczbie członków. Były to głównie drobne wiejskie kasy oszczędnościowo - pożyczkowe (zwane Kasami Stefczyka) i inne lokalne kooperatywy działające na wsi, w tym mleczarskie, jajczarskie, wikliniarskie itp. Pojedynczo reprezentowały stosunkowo niewielki potencjał, a i sumarycznie ich kapitały własne stanowiły tylko ok. 40 proc. kapitałów, którymi dysponowały spółdzielnie należące do Unii. Były przez to szczególnie mocno dotknięte kryzysem i dopiero w 1924 roku, dzięki reformie Grabskiego, miały szansę z niego wyjść.

Wiodącą organizacją wśród nich był założony jeszcze przez Stefczyka Krajowy Patronat Spółdzielni Rolniczych we Lwowie, a ich centralę finansową stanowiła Centralna Kasa Spółek Rolniczych.

Zgodnie z ideami głoszonymi przez

Stefczyka spółdzielnie miały opierać się na silnych chrześcijańskich wartościach moralnych; dopuszczalna była pewna ingerencja państwa w sprawy spółdzielczości, jeśli mogło być to jej pomocne, jednak bez naruszania jej autonomii. Kontrowersje między Unią a Zjednoczeniem utrzymywały się przez wiele następnych lat, a do ostatecznego ich scalenia doszło dopiero dekadę później.

Konflikty i konsolidacja - spółdzielczość spożywców

Spółdzielczość konsumencka również była rozbita. Wiodącą rolę pełnił co prawda Związek Polskich Stowarzyszeń Spożywców, późniejszy Związek Spółdzielni Spożywców RP, od 1935 roku z oficjalnie włączonym do nazwy określeniem „Społem”. Jego działacze z Romualdem Mielczarskim na czele ideologicznie nawiązywali do „pan-kooperatywności” i dawnych idei Charlesa Gide’a i Edwarda Abramowskiego, przypisywali kluczową rolę konsumentom i spółdzielniom spożywców w całym życiu gospodarczym Rzeczypospolitej i w stworzeniu bardziej sprawiedliwego społeczeństwa, ale też zakładali współdziałanie spółdzielni różnych branż, a więc konsumenckich, wytwórczych, rolniczych i finansowych.

Współtwórcą i do niedawna kluczową postacią tego nurtu, Stanisław Wojciechowski, był w 1924 roku prezydentem RP i życzliwie spoglądał na rozwój organizacji. Dyrektor Związku Romuald Mielczarski, podobnie jak Stefczyk, usilnie zabiegał o zjednoczenie całego ruchu, poczynając od spółdzielczości spożywców.

Poza ZPSS istniał jednak **Związek Robotniczych Spółdzielni Spożywców** skupiający tzw. spółdzielnie „klasowe” czy „robotnicze”, których działacze - powiązani często z ruchem komunistycznym - uważali spółdzielnie za narzędzie walki z kapitalizmem, a w przyszłości zaczątek społecznego aparatu dystrybucji w państwie socjalistycznym. Choć część skrajnie lewicowych działaczy była przeciwna integracji ze spółdzielczością „społemowską” (nazywaną przez nich nieco pogardliwie „neutralną”), przeprowadzony w 1924 roku V Zjazd ZRSS podjął decyzję o rozpoczęciu rozmów o połączeniu z głównym nurtem.

Do ostatecznego scalenia obydwu organizacji doszło rok później. Wolniej postępowała integracja z grupą kooperatyw poczuwających się do korzeni chrześcijańskich, a w zasadzie chrześcijańskiego i narodowego ruchu robotniczego i przeciwstawiających się zdecydowanie marksistowskiej idei antagonizmu klas. Zrzeszone one były w **Centrali Spo-**

żywczych Stowarzyszeń Spółdzielczych Robotników Chrześcijańskich. Jednak i ona po dwóch latach połączyła się z głównym nurtem spółdzielczości „społemowskiej”.

Za integracją przemawiała przede wszystkim różnica potencjałów gospodarczych wszystkich tych, a także kilku innych drobniejszych organizacji.

ZPSS reprezentował największą siłę - na koniec 1924 roku 865 spółdzielni z ponad pół milionem członków wobec około 170 spółdzielni z około 350 tysiącami członków należących do wszystkich pozostałych związków.

ZPSS konsekwentnie też rozbudowywał sieć oddziałów - w 1924 roku było ich już 21, przy niektórych otwierano składy hurtowe dla konkretnych towarów. Jednocześnie dbano o nadanie dobrych podstaw ekonomicznych samym spółdzielniom przekonując lokalnych działaczy do przekształcania mniejszych i nieefektywnych gospodarczo jednostek w oddziały większych. Dzięki wszystkim tym zabiegom w najbardziej uspółdzielczonych regionach - w Łodzi oraz sąsiednich Pabianicach i Zgierzu, w Zagłębiu Dąbrowskim czy Częstochowie udział spółdzielni w lokalnym handlu detalicznym przekroczył 10 proc., a „społemowskie” sklepy śmiało konkurowały z handlem prywatnym.

Szczególną pozycję miały spółdzielnie wojskowe prowadzące sklepy, kantyny i punkty usługowe w garnizonach na terenie całego kraju, nawet na odległych obszarach Kresów Wschodnich. W 1924 roku było ich już ponad 200. W ich składzie członkowskim dominowali zawodowi wojskowi, a korzystali z nich - dokonywali zakupów, korzystali z usług oraz uczestniczyli w prowadzonej przez nie działalności oświatowej i kulturalnej - głównie oni i ich rodziny. Spółdzielnie te, choć zwłaszcza pod względem gospodarczym współpracowały blisko ze spółdzielczością „społemowską”, stały zasadniczo na uboczu toczących się w ruchu sporów ideologicznych i zachowały swoją odrębność organizacyjną. Zrzeszone były we własnym, utworzonym rok wcześniej Związku Rewizyjnym Spółdzielni Wojskowych, a ze strony armii nadzorowała je Wojskowa Komisja Spółdzielcza. Przedstawiciele Związku Rewizyjnego Spółdzielni Wojskowych uczestniczyli w Międzynarodowej Wystawie Spółdzielczej towarzyszącej XI Kongresowi MZS w Gandawie w pierwszych dniach września 1924 roku.

O tym Kongresie i Wystawie opowieśmy obszerniej w trzeciej części artykułu poświęconej przeglądowi spółdzielczych wydarzeń 1924 roku na świecie...

dr Adam Piechowski

OC księgowego

Jesteś odpowiedzialny za rozliczenia księgowe, czynności kadrowo-płacowe w spółdzielni mieszkaniowej lub u zarządcy nieruchomości?

Jeśli tak, to ubezpieczenie jest dla Ciebie.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej Księgowego

Ochrona obejmuje OC z tytułu **czystych szkód majątkowych** m.in.:

- w związku z wykonywaniem czynności księgowych
- w związku z wykonywaniem nadzoru nad tymi czynnościami
- w związku z obsługą płac
- z tytułu szkód wyrządzonych przez osobę, za którą ubezpieczony ponosi odpowiedzialność
- z tytułu uszkodzenia, zniszczenia lub utraty danych, akt, ksiąg, faktur itp.

Możesz też rozszerzyć ochronę o dodatkowe ubezpieczenia:

koszty wynagrodzenia prawnika,
koszty ekspertyz

koszty sądowe, łącznie
z należnościami dla świadków
i biegłych sądowych oraz kosztami
postępowania egzekucyjnego lub
wykonawczego

kary administracyjne, sądowe, kary
pieniężne (jeżeli powstały w wyniku
postępowania karno-skarbowego
lub karnego), kary, mandaty,
grzywny i inne kary pieniężne
nałożone przez ZUS lub PIP